

Hind 35 krooni 2,24 eurot

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Postritel:

Rapuntsel

Simo Atso

**Neljarattaliste
nimed**

**Rahakotid
täna ja
homme**

**Valguse
värviline
maailm**

**Rokikool
jätkub**

**Meie
haldiasoovid**

**Salutihane ja
põhiatihane**

**Parima sõbra
tähelend**

Õnnelikku uut aastat, armsad sõbrad ja sugulased!

Rõõm on alanud aastal teiega kohtuda! Ootame teie uusi mõtteid, kirjutisi ja joonistusi ning jätkuvalt elavat osavõttu kõigist meie võistlustest!

Nüüd kuulutame välja eelmise aasta novembrinumbri võistluste võitjad. Detsembrinumbri auhinnasaajate nimed ilmuvad järgmises ajakirjas. Nagu ikka, saavad **Tallinna, Harju-, Lääne-, Järva- ja Pärnumaa** lugejad oma auhinnad kätte **Kullo Lastegaleriist (Kuninga 6, Tallinn, e-mail: galerii@kullo.ee, avatud teisipäevast laupäevani kella 10-18)**. Lõuna-estlaste auhinnad toimetatakse O. Lutsu nimelisse Keskraamatu-kogusse (**Tartu, Kompanii 3/5**). Kellel on muid soovide, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida!

SCRABBLE Original

SCRABBLE ide võitjad

on Türi Gümnaasiumi 4. c klass ja Väike-Maarja Gümnaasiumi 3. B klass. Ergutusauhinna-mängu saab **PILLE-RIIN KULLA** Laevast.

puzzleball

Puzzleballide võitjad

on **KARMO KARI** Türiilt, **NELE RANNI** Laevast ja kahepeale **LAURA** ning **TRIINU SEPP** Tallinnast. Ergutusauhinna saab **LILIAN PAPAGOI** Valgamaalt.

SUURE EESTI RAAMATUKLUBI ja HEA LAPSE ühise võistlusele

saabus rohkesti töid, millest osa on juba ajakirjas ilmunudki. Auhiinaraamatud võitsid **ARTUR AAS, INDREK HUOPOLAINEN** ja **GEORG-ERIK RÜÜT** Türi Gümnaasiumist, **MARTA VELDA LOOS, SIMONA LIISBET SEPP**, **ELINA TOMINGAS** ja **MARITA TÜRKSON** Uuemõisast, **KATARIINA SEI** ja **MARGIT MAIDE** Jõgeva Ühiskooli, **AARON KUBJA, HARDY KASKA** ja **DAN PÄHKEL** Loolet, **RAEL KALDA** ja **MARDI TRUUS** Tallinnast ning **ERETH KARJAMA** Saue.

Viktoriiniraamatu võitis **MADLI KLETTENBERG** Navestist.

Lembitu-mõistatuse auhiinaraamat läheb **PILLE MARKOVILE** Pukast.

Ristsõna-auhinnad, milleks seekord on „Juku naljad“, võitsid **KERLI KAND** Põide vallast ja **MARI JÕELA** Tilsist.

Kaaneplilt: Rahumäe Põhikooli näituselt

- 3 Luulet: Indrek Huopolaianen, Daniel Samurin, Aivar Vorman
- 4 Minu rahakott täna ja tulevikus: Rael Kalda, Hardy Kaska, Simona Liisbet Seppi, Georg-Erik Rүүt, Katariina Sei, Elina Tomingas
- 6 Kunst: Kartulitrukk
- 7 Steni võistluselt: Mart Veerus Tallinna Inglise Kolledžist
- 8 Tiit Kändler valguse värvilisest maailmast
- 10 Tampere Eesti Kooli loomingut
- 11 Kirjalapsed ja Piparkoogimaania
- 12 Viktoriin ja Lembitu mõistatus
- 13 Naeru-uss
- 14 Haldjasoovid
- 15 Mustkunstnik Ande
- 16 Kirjalaps: Johanna Lilly Retsa
- 17 Laika kosmoses
- 18 Oma sulega: Marta Velda Loos Uuemõisast
- 19 Peep Veedla sootihases
- 21 Poster 1: Rapuntsel
- 22 Poster 2: Simo Atso
- 25 Mis uudist?
- 26 Südameleilust ja liikumisest
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Järjehoidja
- 29 Vastab Anne Rande
- 30 Osavnäpp: Lully Gustavsoni vahva rott
- 31 Sandra sööginurk: praekartul ja oapihvid
- 32 Anna-Maria Just Filmist
- 33 Autod ja nende nimed
- 34 Barbindus: Tulised kummid
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Paetismid
- 37 Kinouudised: „Rapuntsel“
- 38 Siit nurgast ja sealt nurgast
- 39 Irise näovärvikool: Kiisu
- 40 Sõber Veltzi rokikool: Paul Anka
- 42 Rahal on oma muuseum
- 43 Meie oma ristsõnad

Väljaandja: Mittetulundusühing Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn Tel: 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Tellimisinfo: Ajakirja saab tellida kõigist Eestimaa postkontoritest ja Hea Lapse veebilehelt
www.healaps.ee/tellimine

Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levijuht Andrus Lauringson, andrus@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Rahakott

Rahakott mul üpris vana –
kord oli venna oma ta.
Sent seal ajab senti taga,
vahel mõni kroon on ka.

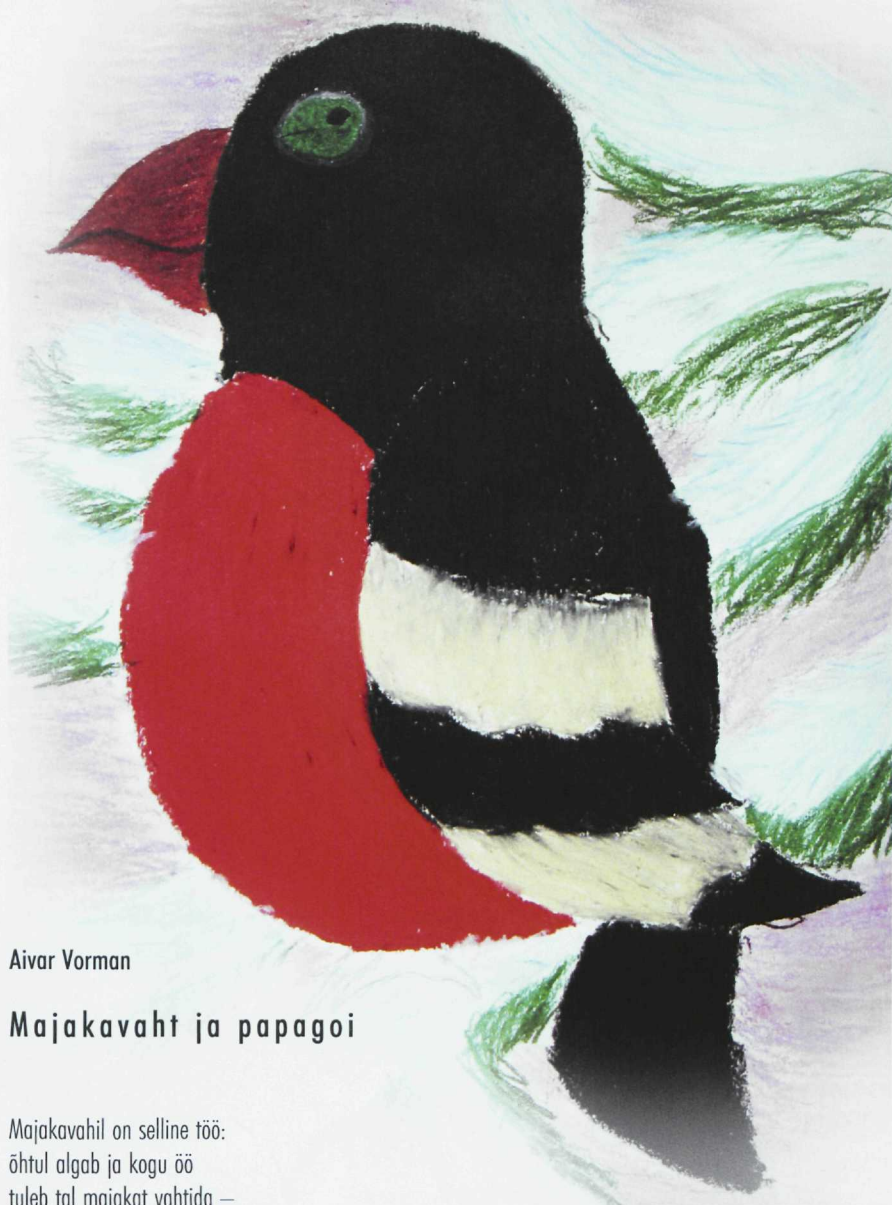
Sendilahter tal on väike,
lukuga käib kinni see.
Pealtpoolt on tal kulund läige,
krõpsu koht see tööd teeb veel.

Rahakott mul tõesti vana!
Olen ikka mõelnud ma:
ega rahagi ei taha
vanas kotis elada.

Kui nüüd tuleb euroraha,
suures hädas olen siis –
mahtuda ju see ei taha
rahakotti kuidagi!

Seega on mul varsti lootus
saada rahakott nii uus,
kuhu mahuks eurod sisse,
mis näeks välja kihvt ja tuus!

Indrek Huopola
Türi Gümnaasiumi 4. B klassist

Aivar Vorman

Majakavaht ja papagoi

Majakavahil on selline töö:
õhtul algab ja kogu öö
tuleb tal majakat vahtida –
isegi suu jätab lahti ta.

Majakas aga on vait nagu hiir –
temal on valvata silmapiir,
laeva või purjekat märgates merel
rõõmsaks muutub ta üle kere.

Hakkab siis hoolega vilkuma,
vihmaga higist tilkuma.
Tüürimehel nüüd vähem on vaeva –
majaka järgi ta keerab laeva.

Majakavahil on papagoipuur,
papagoidele parajalt suur.
Seal nad siis tunnevad elust mõnu,
majakavahile räägivad sõnu

Papagoi – see on üks isane lind,
tiivad on punased, rohekas rind.
Mammagoil aga on sinine saba,
nokk on küll kõver, kuid süda on vaba.

Leevikeste talv

Pikal, pikal talveteel
lendab leevikesi veel.
Otsivad nad lumesajus
peitu pugemiseks varju.

Kuusetihnik ilus paik,
annab sooja sedamaid.
Pugu seemneist suureks saab,
lauluviisi suule seab.

Mis sel elul viga on,
kui veel kuuski metsas on,
kuhu kodu punuda,
laulupidu pidada.

Daniel Samurin
Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi 3. B klassist

**Täname Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksufondi.**

**Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!**

Kahtarina Aus (PiparkoogiMaania 2010 "Võlupeed")

Kroon ja euro

Ammu-ammu ilmus Eestis kroon samal ajal julgust võttis euro. Vallutas ja vallutas maid kuni Eestini. Kroon kaua vastu puikles, tahtis endaks jääda

Vulinal ja vulinal möödusid need aastakesed. Euro muudkui kasvab, kroon aga kahaneb. Kalliks jäänud kroon, seda varsti enam pole Selle hullu lahingu võitjaks saanud euro.

Rael Kalda
Tallinna Gustav Adolphi Gümnaasiumi 6. klassist

Minu rahakott

Praegu on mul peenike rahakott, sest ma ei käi tööl. Oma taskuraha saan ma taara viimisega või vane matelt küsides. Tavaliselt ostan oma taskuraha eest krõpse, komme, jäätist või juua. Kogudes on mul vahel võimalik osta mänguasju. Kui ma koolis väga hästi õpin, siis on mul hea töökoht ja hästi tüse rahakott.

Hardy Kaska Loo Keskkooli 3b klassist

Minu rahakott täna ja tulevikus

Hea Lapse ja Suure Eesti Raamatuklubi kirjandusvõistluselt

Ootan eurot

Igal maal on oma raha, tahad seda või ei taha. Mina tahan oma raha, oma Eesti raha!

etkel võib minu rahakotist leida kroone.

Uue aasta alguses võib sealt leida eurosid. Kui praegu oleks mul rahakotis kuusteist krooni, siis uuel aastal oleks mul seal üks euro.

Tegelikult on kahju oma Eesti rahadest lahti öelda. Uue rahaga on alguses kindlasti ka raske arvutada. Minu jaoks see väga raske ei ole, sest vähemalt neli korda aastas Soomes vanaemal külas ja olen harjunud eurodega arvutama. Euro võib tulla küll.

Simona Liisbet Seppo Uuemõisa Lasteaed-Algkooli 5. klassist

Minu rahakott täna ja tulevikus

Minu rahakott on rohelist ja sinist värvi. Ta on suhteliselt väike. Minu rahakotis on praegu päris palju kahekrooniseid rahatähti ja üks sajakroonine rahatäht. Eesti rahad on väga ilusad. Kahekroonise peal on K. E. von Baer. Ta oli kuulus loodus- ja arstiteadlane. Sajakroonise rahatähe pealt tundsin ära luuletaja Lydia Koidula. Eesti rahatähtedest meeldib mulle kõige rohkem kümnekroonine ja viiesaja kroonine. Kümnekroonine meeldib mulle sellepärast, et tagapool on Tamme Lauri tamm, mida ma olen ise ka vaatamas käinud, aga viiesaja krooni eest saab palju osta. Mulle meeldib meie Eesti raha. Siitamaani on minu rahakott aidanud mind ikka hädast välja.

Minu arust on euro tulek halb, sest ma ei kujutagi ette, kuidas ma need rahatähed ära tunnen. Eesti rahatähel on kohe number selgelt näha, aga eurode peal on nii segane. Samuti on väga raske arvutada krooni ja euro suhet. Mina tean, et üks euro on viisteist krooni ja isa ütles, et kakskümmend eurot on umbes kolmsada krooni. Aga tegelikult vist ei olegi vaja seda arvutada, sest 2011. aastal tuleb lihtsalt maksta teise rahaga.

Ma arvan, et eurode jaoks pean ostma endale uue rahakoti. Minu praegusel rahakotil on väga väike sentide tasku. Olen kindel, et eurode ajal on minu taskuraha just metallraha.

Kui ma suureks saan ja juba ise tööl käin, siis tuleb osta veelgi uus rahakott. Loodan, et siis ma saan juba sellist palka, et minu rahakotis on vaja ka paberraha taskuid, aga võib-olla saab siis maksta ainult pangakaardiga ja pole üldse vaja tavalist rahakotti!? Praegu pean aga hästi õppima, et omandada hea elukutse. Pean õppima selgeks ka euro rahatähed, lihtsalt muidu ei saa hakkama, aga kimpu ma jääda ei taha.

Georg-Erik Rütü Türi Gümnaasiumi 4c klassist

Minu rahakott täna ja tulevikus

Minu praegune rahakott on sinist värvi ja roosa lilleustriga. Ma sooviksin endale sünnipäevaks uut väikest kotikest, millel oleks ka lukk ja kuhu sobiksid eurod. Kõigepealt pean kooli lõpetama ja seejärel tööle minema. Vastasel juhul jääks mu rahakott tühjaks. Mina valiksin mõne sobiliku töö, mis on mulle meelekohane, kasvõi näiteks lapsehoidja-ameti, või siis mõnede inimeste loomade järelevalve, kui nende perenaised või peremehed kuskile ära on läinud. Arvan, et minu rahakott ei jääks sellisel juhul kohe kindlasti tühjaks. Olen tähele pannud, et kõige rohkem valivad naised müüja-ameti, aga mehed autojuhiameti. Need on ametid, mis pere ära toidavad. Samuti võib raha saada nt kihlvedudega. Aga mina küll ei riskiks sellise asjaga. Raha saavad ka sportlased, kes on mõne turniiri võitnud või meistriks saanud. Mina sportlane ei ole. Kuid võiksin proovida saada raha ristsõnade lahen-

Euro tuleb tuhinaga

Euro tuleb tuhinaga, kroon aga läheb vuhinaga. Arvan, et raha on raha ja ega euro pole ju ka paha.

Ootan juba seda aega, mil saan ilmas ringi kaeda. Et poleks tarvis vahetada raha, kui ma jäätist osta tahan.

Rahakott siis poole õhem, sest et euro palju kõvem. Mõned armsad kroonid siiski alles jätan igavesti.

Elina Tomingas
Uuemõisa Lasteaed-Algkooli
5. klassist

damisega. Ma olen küll ristsõnu lahendanud ja vastuseid äragi saatnud, kuid mul pole kunagi vedanud. Nii et selle sissetuleku peale küll loota ei maksa. Ka lapsevanemad annavad lastele taskuraha, mis võib ulatuda isegi mitmesaja kroonini. Minu vanemad annavad minule nädalaks 25 krooni, nii et ma saan kuus kokku 100 krooni. Väiksemad lapsed vahel ei oska raha tähtsustada ja raiskavad selle ebatarvilike asjade ostmiseks ära. Minul oli täpselt kunagi sama asi, et ma lihtsalt ostsin läbimõtle matult ja raiskasingi niimoodi raha ära. Aga nüüd ma saan aru, et raha peab alati tagavaraks olema. See on nagu abivägi, mis tõttab alati mulle appi ja aitab hädast välja. Ma mõtlen, et kui kellelgi tuttav on ühel hetkel kiiresti raha vaja, siis mina saaksin teda aidata. Tegelikult oleksin väga rõõmus, kui ma saaksin tulevikus meeldiva töö. Siis oleks mu rahakott ikka paksem kui praegu.

Katarina Sei
Jõgeva Ühisgümnaasiumi 5.b klassist

Angla jõulumaa sai tuule tiibadesse

Detsembris tegutses Saaremaal Angla tuulikumäel isevärki tegelasi: seal müttasid jahu-, tuule-, õne- ja kallipäkapikk, Lumemõlder, Jõulumemm ning teisedki vahvad isikud, kellel oli tihe side Leisi

Keskkooli noortega. Esimene Angla jõulumaa osutus suurte ja väikeste saarlaste seas nii popiks, et Jõulumemm pidi korraldama lisaetendusi.

Foto: Arvi Matvei

6

Kartulitrüki festival 2010

- 1. Pa Martinez Perez
- 2. Moonika Maidre
- 3. Magnus Vulp

- 4. Leena Pitkäpaasi
- 5. Olivia Parmasto
- 6. Kristi Kongi

Hundi süütunne

Elas ennemuiste üks hunt, kes söi Punamütsikese ja ta vanaema ära. Aastad mööduvad, hundil suureneb süütunne, nii et ta läheb ühel päeval Jumala jutule, et hüvitada oma tegu.

Jumal käsib hundil olla üks tund linnas, üks tund põrgus ja üks tund taevas niimoodi, et ta kordagi midagi halba ei teeks, kui ta tahab oma tegu heastada. Hunt nõustub ja esimesena saadab Jumal ta suurlinna. Hunt ei ole harjunud nii närvilise keskkonnaga ja hakkab kartma. Ta jookseb üle tee ning näeb, et inimesed lähevad bussi peale. Nii teeb ka hunt.

Õnnetuseks tulevad järgmises peatuses bussi politseinikud, kes kontrollivad pileteid. Kui selgub, et hundil pole piletit, viivad politseinikud ta oma bussi ja küsivad, miks hunt jänest sõidab. Võsaviile ei oska midagi vastata, sest enda meelest pole ta mingi jänesega sõitnud. Vaene hunt saab korralduse nädala jooksul trahvi ära maksta ning ta lastakse vabaks.

Hunt pole rumal loom, ta hakkab prügikastidest plastpudeleid korjama ja neid taarapunkti viima, kuni saab kokku 20 krooni, mille eest ostab Summi pileti. Oh seda rõõmu, kui hunt saab teada, et on võitnud võimaluse minna telesaatesse. Telesaate tegijad pole küll just väga rõõmsad, kui näevad hunti, ent teevad siiski saate valmis. Hunt võidab 100 000 krooni, millega maksab trahvi ja teeb endale ka pensionisamba. Aeg saab otsa ning on vaja põrgusse minna.

Põrgus teevad kõik tööd ja ei pääse huntki. Kurat paneb hundi koos Fat Toniga

vorste grillima. Kõik möödub eriliste juhtumiteta, kuni vorstid saavad otsa. Grillmeistrid peavad uutele järele minema. See pole sugugi lihtne, sest tuleb mööduda laavakoletisest. Ei jää muud üle, kui tuleb appi võtta mustkunst ning triki abil koletis kaotada. Kõik saab korda, hunt rõõmustab. Ja ongi aeg nii kaugel, et tuleb taevasse minna.

Taevas on tore olla, hunt laulab ning tantsib koos Michael Jacksoniga. Paraku ei kesta lõbu kaua, sest üks suur lennuk lendab läbi pilvede, haarates hundi kaasa ja lennutades hallivatimehe Tahiti saarele. Seal ehitab hunt bambusest deltaplaani, millega lendab tagasi taevasse. Sealsetele elanikele on ta kaasa toonud kookospähkleid. Hunt jätkab tantsu ja lauluga, kuni aeg taas otsas.

Nüüd pakub Jumal hundile, et too sooviks midagi – soov täituvat kohe. Hunt soovib, et üks Ameerika modell, keda ta taevas kohtas, talle naiseks tuleks. Jumal täidab hundi soovi ja nüüd elab meie loo kangelane õnnelikult koos naisega suures linnas ning teeb edukalt äri.

Aga mis sai hundi süütundest? See ei paina teda enam kunagi.

„Valguse värviline maailm” on jätkujutt, mis heidab valgust valgusele. Valgus on meie jaoks tavaline asi. Kuid mis see tõeliselt on? Kust on see pärit? Kuidas see meieni jõuab? Miks me seda näeme? Kas näeme me seda samamoodi nagu lind, kass või ämblik? Kas saame valgusega reisida nagu lennukiga? Kas saame seda pista kotti nagu herneid? Mis on kiirem – kas valgus või mõte? Kas on olemas pime valgus? Sellest kõigest hakkavad need lood pajatama.

Tiit Kändler, teaduskirjanik

Valguse värviline maailm

Mis paistab silma?

Sa ärkad hommikul ja teed silmad lahti. On vara. Ükski lamp toas ei põle.

Sa näed lage, millele on ajapikku tekkinud mingi tabamatu muster. Sa näed tapeeti või värvi seinal. Sa näed tooli, lauda, riiulit kõigi asjadega sellel. Sulle paistab silma üha rohkem ja rohkem asju. Kuid kas siis asjad ise paistavad silma? Asjad paistavad silma, kuna neid valgustab valgus. Ja see valgus siis kas peegeldub või hajub neilt asjadelt ja nõnda jõuab see justkui teisenenud valgus su silma.

Kuid kust tuleb kõige esimene valgus, mis jõuab asjadeni toas, ja nende kaudu sinu silma, kui ükski lamp ei põle?

Muidugi tuleb see Päikeselt. Päikeselt tulev valgus on Maa elustaja. Sellest valgusest oskavad saada energiat oma keha ehitamiseks vetikad ja taimed. Need elemendid, millest taimed ennast üles ehitavad, on pärit Päikeselt, need on ajapikku seal toimuvates reaktsioonides valmis küpsetatud.

Loomad valgust otse energiaks muundada ei oska, kuid nad

söövad taimi, kes on seda nende eest teinud. Taimed annavad meile jõudu, kuigi mitte alati ei pane me neid tähele. Vaid tänu taimedele saavad olemas olla loomad. Taimed näevad alati, kui päike paistab. Nad näevad päikest ja selle abil oskavad nad ehitada oma kehi, mis toidavad meid. Fotosüntees on see imeline protsess, mis läbi päikese energia muundub bioloogiliste molekulide energiaks.

Tõsi, on olendeid, kes päikesevalgust ei vaja. Nad elavad sügaval ookeanide põhjas olevate kivimite poorides. Selle varjatud maailma tillukesed olendid ehk mikroobid saavad energiat keemilistest reaktsioonidest, mitte päikesevalgusest. Kuid Päikest vajavad nad ometi. Ja nimelt Päikeselt tulevat soojust. Muidu oleksid ookeanid mitte veest, vaid jääst. Need mikroobid aga vajavad soojust, mis paiskub välja maapõuest. See soojus on tegelikult Maa tekke ajal talletunud soojus, kuid ilma Päikeseta ei oleks Maa üldse tekikida saanudki.

Valguse kodumaa on Päike

Nõnda siis elame päikesevalguse kull. Inimene on küll õppinud ise valgust tegema. Esmalt õppis ta tegema lõket. Kuid lõkke jaoks on tarvis lõkkepuid ja puud on kasvanud vaid tänu Päikese valgusele. Siis õppis ta tegema elektrit, mis valgustab meie elektrilampe. Kuid elektri jaoks on vaja elektrijaama, ja need jaamad töötavad kas siis põlevkiviga või naftaga või gaasiga või langeva veega või tuulega. Kuid nii põlevkivi kui ka gaas, nii tuul kui ka langev vesi on olemas vaid tänu Päikesele. Nii et lõppkokkuvõttes on ka inimese valmistatud valgus pärit ei kusagilt mujalt kui Päikeselt.

Kuid kust saab Päike oma valguse?

Päike ei ole lamp, mida saame sisse ja välja lülitada. Päike lülitab ennast sisse juba ammu, kuid mitte palju varem kui Maa tekkis. Meid ja teisi elus asju polnud siis muidugi olemas. Ka teised tähed, mida selgetel öödel taevast näeme, ei ole olemas olnud igavesti, kuid siiski on väga paljud neist sündinud enne meie Päikest. Tegelikult oleme me kõik pärit tähtedest. Mitte tähtedelt, sest seal me tulla poleks saanud, kuna oleks olnud hirmuäratavalt kuum – nii kuum kui miski asi ei maa peal ega maa all saa olla. Vaid tähtedest.

Kuidas on see võimalik? Aga nõnda, et kuigi tähed, sealhulgas meie Päike, pole üldse tahked nagu Maa ja koosnevad enamjaolt hoopis gaasidest, nii nagu koosneb meie hingatahke õhki gaasidest, siis küpsetavad nad ühe väga kerge vesiniku nimelise gaasi tuumade ühinemisel kokku kõik need ained, millest meie koos seisame. Midagi, millest üles ehitada meie luid ja konte, silmi ja kõrvu, isegi midagi sellist, millest oleks saanud kasvada puud või õitseda lilled, pole olnud enne olemas, kui tähed need oma ahjudes kokku küpsetasid.

Päikese sees valitseb tohutu kuumus, millist pole võimalik uneski näha, ja selles kuumuses vesinikugaasi aatomid justkui sulavad kokku ja nõnda tekib veidi raskem gaas heelium, edasi aga see heelium ja vesinik sulavad kokku omavahel ja tekib üha raskemate ainete aatomeid, kuni lõpuks on valmis hapnik, mida me hingame, ja süsinik, millest me enamjaolt koos seisame. Nii et Päike oli vajalik, et küpsetada kokku need ained, mis on tarvilikud, et saaks ehitada maju ja ronida puude otsa, ja et saaks üles ehitada koeri ja kasse, linde ja sisalikke ning tagatipuks veel inimesi ka.

Valgus on kahepalgeline

Nojah, aga kuidas siis Päike ikkagi tekkis? Täht on kohutavalt kuum gaasi kera. Täht ilmub välja ilmaruumis kohati hõljuvatest gaasi ja tolmu pilvedest, nagu ilmub näiteks välja väikese pilvest – nii et me ei tea kahtlustadagi. Ainult et väikese pilvest, täht aga hoiab ennast koos. Tähte hoiab koos sama jõud, mis hoiab meid maa peal ja mis sunnib õuna maha kukkuma ja mille kohta öeldakse, et see on külgetõmbejõud.

Nii et Päikese valgus tekib selles pidevalt käigus olevast kergest vesiniku aatomite ühinemisest ehk nagu teadlased ütlevad – termotuumareaktsioonist. Tuumajaamad, mida inimene ehitada oskab, saavad energiat teisiti. Seal lagundatakse raskeid aatomeid kergemaks ja nõnda saadakse soojust. Ning ühtlasi tekib väga ohtlikke radioaktiivseid aineid.

Sellist tuumajaama, mis töötaks nagu Päike, alles püütakse ehitada.

Päike ei ole ainus siin maailma kõiksuses ehk universumis, mis valgust annab. Tal on lugematu arv sugulasi, mida me tähtedeks kutsume ja mis eriti pimedatel selgetel talveöödel meie meeli köidavad. Nad on meist kaugel, ent ometi jõuab nende valgus meieni. Kuidas on see küll võimalik?

Ja mis asi see valgus ikkagi on? Kui pimedal öösel paned õues taskulambi põlema, siis näed, et valgus lähtub sellest justkui kimbuna. Nõnda näed sellepärast, et taskulambi valguse teele jääb tillukesi õhus hõljuvaid osakesi või veeauru, millel siis valgus hajub ja silma tagasi jõuab. Samamoodi näed tolmuses toas, kuhu mõne pilu kaudu paistab päike, justkui päikesekiiri. Ja muidugi, kes on näinud laserikiirt, nii nagu see välja kiirgab loengut pidava lektori käes olevast laserosutajast, seegi tõdeb, et valgus on justkui kiir.

Kui valguskiir satub peeglile, siis peegeldub see tagasi sama nurga all, mis tuli. Täpselt samamoodi nagu põrkab maast tagasi pall. Seepärast on arvatud, et valgus koosneb tillukestest osakestest, mis ühekoos satuvad meie silma nagu vihmapiisad käele ja siis läbi silma kuidagi meie jaoks valgusena paistavad.

Teiselt poolt aga käitub valgus nagu laine vees. See võib pääseda läbi peenest august ja augu taga jälle edasi levida, nagu oleks auk selle sünnitanud. Täpselt niisamuti nagu vee lained levivad vees olevate puunottide taha.

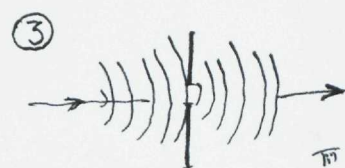
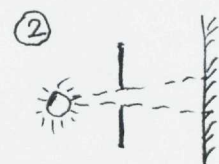
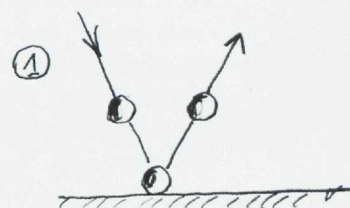
Valgus ongi salalik ja kahepalgeline nähtus. Ühelt poolt on see tehtud osakestest, mida nimetatakse fotoniteks. Teiselt poolt jälle on see nagu laine. Selline valguse kahepalgelisus tuli ilmsiks alles sada aastat tagasi ja sellest avastusest sündis teadus, mis kirjeldab kõike seda, mis toimub silmaga nähtamatus maailmas, kus toimuvad aatomid ja molekulid, elektronid ja fotonid ja suur hulk algosakesi, millest kogu maailm on kokku pandud.

Selgus ka, et valgus on kõige kiirem asi siin ilma peal, sellest kiiremini ei suuda ükski aine liikuda. Valgus ei levi silmapilkselt. Päikeselt võtab tal aega kaheksa minutit, et meieni jõuda.

Galaktika on miljonite, miljardite või triljonite tähtede kogum. Lisaks tähtedele on galaktikas gaasi, tähtedevahelist tolmu ja tumeainet. Meie kodugalaktika on Linnutee.

Meie galaktika Linnutee on palju suurem, eredam ja kaalukam kui enamik teisi galaktikaid. Valgusel võtab aega 120 000 aastat, et selle ühest servast teiseni jõuda. Miski ei suuda seda teha nii kiiresti. Galaktika kuju on spiraalne ja selle tähed tiirlevad keskmee ümber.

Keskmes asub must auk. Musta augu mass on nii suur, et miski – isegi mitte valgus – ei pääse sellest välja. Must auk on justkui tagurpidi Päike. Neelab enda sisse kõik, mis satub liiga lähedale. Isegi valguse.

1. Valgus peegeldub peeglit, nii nagu pall põrkab põrandalt.
2. Valgus levib sirgjooneliselt. Seda saab näha, kui lambi valgus läheb läbi lambikattes oleva väikese augu.
3. Valgusel on ka laine iseloom. Kui laine vees kulgeb läbi väikese augu, siis augu taga tekivad uued lained. Nõnda on ka valgusega, ent seda me tavaliselt palja silmaga ei näe.

Teritusi teispoolt Soome lahte!

Tampere Eesti kooli õpilaste loomingut

Saladuslik koobas

Karl ja Harri istusid lennukis. Nad lendasid Kreekasse. Kui lennuk oli maandunud, hakkasid poisid võidu jooksmas lennuterminali. Karl võitis ja Harri kaotas. Emal ja isal tulid viimastena.

Kui reisikotid olid kätte saadud, läksid lapsed kohvikusse sööma. Pärast sööki hakkas isa sõitma hotelli suunas. Öhtu oli juba käes, kui hotelli jõuti. Enne magamaminekut otsustati veel rannas käia. Karl ja Harri jõksid rannas, kus leidsid äkki imeliku koopa. Aga ema hüüdis, et nüüd magama – ja nii jäi koobas poistel uurimata.

Aga siis, kui ema ja isa olid magama jäänud, hiilisid lapsed randa. Koobas oli pime. Õnneks oli poistel taskulamp. Vennad eksisid koopas ära, aga läksid muudkui edasi. Äkki kadus põrand jalge alt ja poisid kukkusid maa alla. Karl ja Harri nägid seal suurt templit. Harri arvas, et see on kindlasti kuulnud tempel.

Vennad läksid templisse. Seal avastasid nad imeliku ukse. Uks oli raske, aga vennad said kahekesi ta lahti. Neid ootas üllatus: ukse taga viis trepp aaretekambrisse. Kui Karl oli trepile astunud, veeres suur kivi poiste poole.

Lapsed jõksid templist välja ja ruttasid tagasi hotelli. Emal ja isal alles magasid, kui vennad tuppa tulid. Poisid rääkisid kogu loo vanematele ära. Emal helistas kohe arheoloogidele ja need tulid kiiresti kohale. Lapsed näitasid neile teed koopasse.

Henri Kallio

Oskar Karelson (7) Tampere Eesti koolist

Võlu-uks

Ükskord leidsin ma imeliku ukse ja kui ma selle lahti tegin, lendas sealt mulle vastu hiigelsuur liblikas. Saime liblikaga kohe sõpradeks ja mängisime koos nii kaua, et ta kutsus mind ööseks enda juurde.

Läksin emmelt küsima, kas ma tohin ööseks liblika juurde jääda. Emme ütles, et muidugi tohid minna ja tulgu liblikas järgmisel korral ööseks meile. Mul oli selle üle nii hea meel, et tänasin emmet ja ütlesin talle, et ta on maailma parim emme.

Emme arvas, et nüüd oleks aeg minna asju pakkima ja nii me siis pakkisime kotti kõik, mida mul vaja läks: öösärgi, hambaharja, sussid ja raamatu. Kui asjad said pakitud, läksime me liblikaga lauldes võlu-ukse poole.

Järsku küsis liblikas, kui palju sõpru mul on. Mina vastasin, et 40. Selle üle oli liblikas imestunud. Varsti jõudisime võlu-ukseni ja liblikas käskis mul selle avada. Võlu-ukse taga oli võlumaa ja kui ma hommikuks koju tagasi jõudsin, oli mul emmele palju jutustada.

Kelly Koivanen

Kolm soovi

unagi viis aastat tagasi olin ükskord katusel, istusin ja vaatasin päikest. Kuid järsku nägin ma kassi. Mul läksid silmad suureks kui tõllarattad.

Esiteks tuli ta sealtpoolt, kust keegi polnud veel üles saanud ja teiseks – tema värv! Ta silmad olid eresinised ja kasukas oli imelikult kollane.

Ta istus minu kõrvale, ma ei julgenud isegi kõhatada. Kuid äkki ütles ta viisakalt mulle tere. See ehmatas mind veelgi, alles tüki aja pärast sõandasin ma vastata ja ütlesin kokutades: "Te-te-tere-re."

"Ära karda mind," ütles kass. "Ma ei hammusta." Lõpuks läks mul jutusoon lahti, tegime nalja ja kass hakkas isegi tantsima. Kuid järsku kaotas ta tasakaalu ja oleks peaaegu alla kukkunud, aga ma püüdsin ta õnneks kinni.

Seejärel oli pikk-pikk vaikus, siis ütles ta ikka veel hingeldades: "Aitäh! Tahad, ma täidan su kolm soovi?" "Olgu," ütlesin ma umbusklikult.

"Noh, soovid siis midagi?" küsis kass.

Ütlesin: "Ma soovin, et vanaema ja vanaisa elaksid kaua, et ma oleksin võlur ja et ma oskaksin lennata."

Uskuge või ärge uskuge, kõik soovid läksid täide!

NB! Maandumist peab veel harjutama.

Mari-Liis Lään Viimsi Keskkoolist

Lembitu mõistatus

#23
12.2010

Pärast jõuluvaheaega oli 5A klassi esimene tund joonistamine. Õpetaja Kleebika oli tahvlile kirjutanud "Tere, 2011".

Samuti oli ta joonistanud neli erinevat kujundit. Laste ülesandeks oli tõsta need ringi (ka elementide pööramine oli lubatud) nii, et moodustuks samasugune "T" täht, nagu "Tere" alguses.

Kuidas oleks selle jaoks vaja kujundid paigutada?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et tegelikult olid mõlemad "bumerangid" sama suured. Tänu nende kujule tundub aga alati, et allpool olev on suurem.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.Daagline@Daagline.net

Mõistatuse tegi Ande

Ferrari autod said oma nime

- sünnilinna järgi
- autotehase nime järgi
- automargi looja järgi

1918 välja kuulutatud esimese Eesti Vabariigi esimesed

rahatähed olid

- margad
- kroonid
- rublad

Salutihast kutsutakse ka

- rasvatihaseks
- sootihaseks
- sinihaseks

Euro müntidest on kõige enam käibel

- viiesendilisi
- kümnesendilisi
- ühesendilisi

Eesti Lastekirjanduse Keskuse kõige omanäolisema teose

aastahind on

- Aasta Uba
- Aasta Rosin
- Aasta Pipar

Venemaal peetakse emadepäeva

- novembris
- juunis
- jaanuaris

Noorte- ja lastefilmide festival Just Film toimus eelmise aasta

lõpus

20. korda
10. korda
5. korda

Esimese koerast kosmonaudi Laika kosmoselaeva nimi oli

- Sputnik 2
- Vostok 2
- Apollo 2

■ Õiged vastused leiad sedasama ajakirjanumbrist tähelepanelikult lugedes! Nende vahel, kes saavad õiged vastused toimetusse enne 5. veebruari 2011, loosime välja LAHEDAID RAAMATUID!

Juku vahetas kooli ja kogu pere tunneb huvi, kuidas tal uues koolis läks.
„Mis seal ikka minna,“ lööb Juku käega.
„No kas sul siis tõesti ei ole oma uutest klassikaaslastest midagi kõnelda?“ nurub ema.
„Ainult seda, et kõigi teiste taskuraha on minu omast kolm korda suurem!“ ühmab Juku.

„Juku, sa kirjutasid oma kirjandis, et kui kohtaksid võlurit, siis küsiksid temalt üheksasada üheksakümmend üheksa tuhat eurot,“ ütleb õpetaja kirjandite vihikuid laiali jagades. „Imelik, miks sa siis kohe miljonit eurot ei küsiks?“
„Sellepärast, et oma soovimistega tuleb ikka reaalsuse piirides püsida!“ selgitab Juku.

„Meie uued naabrid on ikka väga vaesed!“ lausub Juku.
„Kuidas sa selle peale tulid, Juku?“ imestab ema.
„Noh, ma ise kuulsin, missugust hädakisa tõstis pereisa kümne sendi pärast!“
„Kas tõesti?“
„Jah: ta helistas hoovis mobiili pealt kiirabisse ja nõudis, et need kohale kihutaksid, kuna ta pojuke oli kümne-sendise mündi alla neelanud!“

„Kuhu sa, Juku, eile koos oma emaga nii kiiresti kihutasid?“
„Eks ikka juuksuri juurde, kuhu mujale!“
„Aga kas su ema ise ei ole juuksur?“
„On küll, aga ta on liiga kallis!“

„Tead, Juku: ennist käis naabripoiss sinu plaadimängijat laenamas!“ teatab ema õuest saabuvalle pojale.
„Tont võtaks! Ega ma seda enam ei näe!“ pahandab Juku.
„Miks sa nii arvad?“
„Sellepärast, et plaadimängija on tema oma!“

„Kuidas sul, Juku, nüüd kirjanduse õppimine edeneb?“ küsib isa. „Viimati oli sul õpetajaga vist kirjandite pärast pahandusi?“
„Oli küll, aga sestpeale, kui õpetaja soovitas mul ennast interneti kaudu täiendada, on kõik kombes!“ kiidab Juku.
„Tubli poiss! Internetist võib tõepoolest huvitavat materjali leida!“
„Jah: leidsin seal viis kodulehekülge, kus müüakse valmis kirjandeid!“

„Paps, kas sa ei viitsi mu matemaatika koduülesannet ära lahendada?“ nurub Juku.
„Ei, poeg – see ei oleks õige!“
„Aga sa katseta siiski, äkki saad pihta!“

„Tead, isa: üks meie klassi poiss ütles täna, et ma olen täpselt sinu moodi!“ teatab Juku.

„Ja mida sina seepeale vastasid?“
„Mitte kui midagi. Mis mul üle jäi – see poiss on meie klassis kõige kõvem kakleja!“

„Meie kooliajal olid olud palju rängemad,“ pajatab vanaisa Jukule. „Mis teil viga: lugesin lehest, et koolis ei tohi lastele enam füüsilist karistustki anda!“
„Ohoo!“ rõõmustab Juku. „See tähendab vist, et koolitoidust võib keelduda?“

„Täna, õpilased, õpime tegema tehteid arvutiga!“ teatab õpetaja. „Niisiis: kui palju teeb kaks arvutit pluss neli arvutit?“

„Juku, kui palju on seitse korda kaheksa?“ küsib õpetaja.
„Viiskümmend kuus.“
„Õige vastus.“
„Mis õige – see pole mitte ainult õige, vaid lihtsalt geniaalne vastus!“

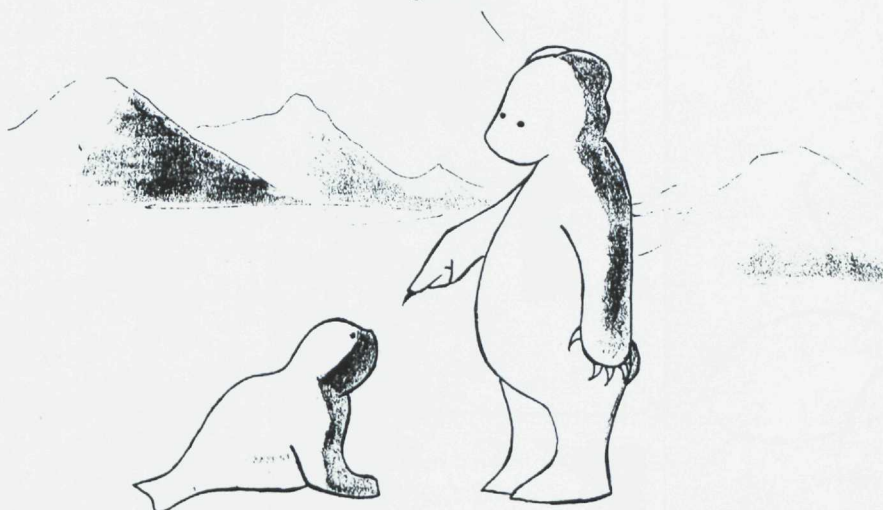
Juku küsib õpetajalt: „Õpetaja, mis te arvate, kas kanguru jaksab hüppata meie koolimajast kõrgemale?“
„Ei, Juku, kindlasti mitte!“
„Kahjuks on see vale vastus: meie koolimaja, nagu te olete ehk tähele pannud, ei hüppa üldse mitte!“

„Juku, mitu aastat sa oled koolis käinud?“ küsib tädi.
„Kümme aastat!“ teatab poiss uhkelt.
„Oo – sa oled siis juba keskkoolis?“
„Ei, algkoolis ikka – seitse viimast aastat olen õppinud neljandas klassis.“

MAKSUVABA REEDE

TÄNA SÖÖN
SIND VÄHEM!

Kui ma kohtuksin haldjaga...

Kui ma kohtuksin haldjaga, oleks mul talle kaks soovi. Ma sooviksin endale raha. Siis saaksin endale veel ühe koera. Koerad on toredad ja lõbusad. Nendega on vahva jalutada. Mulle meeldivad koerad, sest nad hoiavad oma perekonda väga. Ma tahaksin, et haldjas aitaks mul helikopterijuhiks saada. Mulle meeldiks helikopteriga lennata. Mulle meeldib inimesi päästa ja oma maad kaitsta.

Martin Rimmelg Väike-Maarja Gümnaasiumist

Kui ma kohtuksin haldjaga, oleks mul talle kolm soovi. Esiteks ma sooviksin, et kõik lapsed oleksid terved ja õnnelikud ning saaksid hea koolihariduse. Teiseks, ma armastan väga loomi ja sellepärast sooviksin endale hobust koos talliga, et ma saaksin iga päev ratsutada. Kolmas soov oleks see, et meie maal oleks alati rahu ja kaoks tööpuudus. Siis oleksid inimesed õnnelikud ja rahul.

Margit Basmanova Väike-Maarja Gümnaasiumist

Kui ma kohtuksin haldjaga, siis sooviksin endale uut nukku, sest siis ma saan sellega mängima hakata. Kui ma saaksin endale käeketid, siis hakkaksin neid kandma pidudel. Kui võimalik oleks, siis ma lähaksin haldjaga jalutama, et koos temaga aega veeta. Haldjaga kohtumine on mu suurim soov!

Kristel Kortin Väike-Maarja Gümnaasiumist

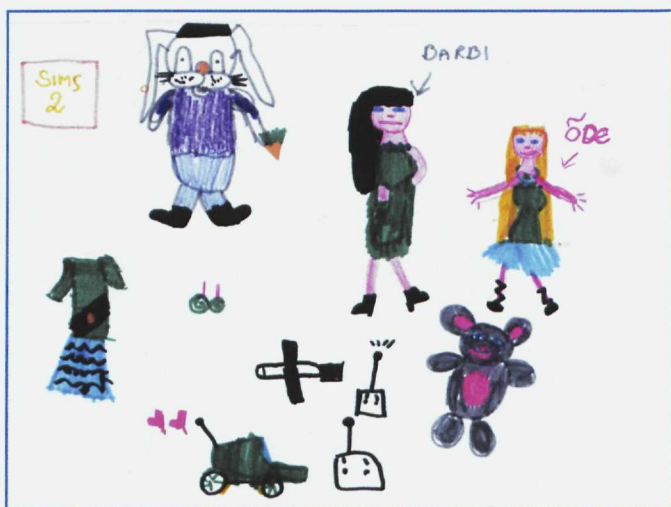
Anette Meri Türi Gümnaasiumist

Tarmo Siljupkin Puurmani Gümnaasiumist

Siiri Zirul Laeva Põhikoolist

Kui ma kohtuksin haldjaga, siis sooviksin ratas ja ATV-d, rulluiske, koera, oravat, deegut. Ja veel üks vahva soov: saada endale õde!

Kirke Kuiv Puurmani Gümnaasiumist

Mustkunst

Trikk

Uus aasta tõi endaga kaasa palju uut. Või vähemalt nii pasundati, kuigi ühe õõga ei muutunud tegelikult suurt midagi. Loomulikult anti aastavahetusel hulganisti lubadusi – kes lubas paremini õppima hakata, kes tihemini sportima, kes vähem magusat sööma. Enamus neist lubadustest jäid aga täitmata nagu ikka.

Üks suur muutus siiski toimus.

Nimelt võeti üle kogu vabariigi kasutusele täiesti uus raha.

Täiskasvanud rõõmustasid, et nüüd on välismaal reisimine lihtsam ja mugavam, aga kurvastasid, et üks oma riigi sümbolitest on kaduma läinud.

Kardol oli kõige rohkem kahju sellest, et tema

taskuraha muutus üle viieteistkümne korra väiksemaks.

Kuigi talle seletati, et taskuraha väärtus on sama ning et ta saab osta täpselt sama palju kooke ja komme, ei suutnud poiss seda uskuda.

Ent oli ka neid, kes oskasid euro tulekust suurt kasu lõigata. Peerend näiteks kogus kokku kõik eurokalkulaatorid, mida keegi ei tahtnud – Potiste külas ei tahtnud neid keegi peale poemüüja – ning müüs need erinevatel internetioksjonitel maha. Kollektiivnääre, kes kogusid igasuguseid kummalisi vidinaid, leidus alati. Peab ütleva, et poiss oli nii edukas, et sai täita oma ammu unistuse ja osta endale täiesti uue sülearvuti.

Ümber uue raha oli muidugi palju põnevust. Räägiti näiteks, et paberraha on nii suur, et selle jaoks vanad rahakotid üldse ei sobigi ning raha kandmiseks on vaja osta mõni suurem mapp. Samuti pidavat euroga kaasas käima palju rohkem sente ja münte. Sibülle kaalus korra, kas rahakoti (või mapi) asemel ei oleks mõistlik üldse hoiupõrsas kaenlas ringi liikuma hakata, ent otsustas siis, et hakkab hoopis kaardiga maksma. Liikvel oli ka uskumatuna tunduvaid kuulujutte – näiteks et raha maitseb kergelt piparmündi järgi, on pesumasinast pestav ning teeb maha kukkudes kõva kolksu.

Paar päeva pärast aastavahetust sai 5A klassi sõpruskond Ehmundi juures oma salatoas kokku. Kardo õngitses uhkusest särava näoga taskust tuluuue, viie-eurose rahatähe.

Nüüd oli paljudel lastel esimest korda võimalus seda

lähedalt uurida. Tuli välja, et euro oli hoopis väiksem kui kroon (lapsed ei teadnud, et tegelikult on erineva väärtusega eurod erineva suurusega; viie-eurone on lihtsalt kõige väiksem). Ka piparmündimaitset sellel polnud ning maha kukkudes ei kolksunud ka. Pesumasinasse ei olnud Kardo igaks juhuks nõus oma taskuraha panema.

„Kas teate,“ ütles Lembit raha uurides, „räägitakse, et eurol on peaaegu maagilised omadused.“

„Mina olen kuulnud,“ torkas Neve-Rever vahele, „et kui sul on palju eurosid, siis oled peaaegu nagu võlur ja võid karistust kartmata teha mida iganes.“

Lemps jättis tüdruku iroonia tähelepanuta:

„Päris tõsiselt. Tänu sellele on võimalik panna kaks eset üksteisest läbi tungima.“

„Möh?“ küsisid ülejäänud üksmeelselt.

„Ma kohe näitan teile!“

Lembit otsis kaks kirjaklambrit ning kinnitas need rahatähe külge – nii, nagu võid näha kõrvalolevalt jooniselt. Seejärel võttis ta viie-eurose oma kätte ning, hoides mõlemast kupüüri otsast kinni, tõmbas raha sirgu. Kirjaklambrid lendasid veidi eemale.

Suur oli laste üllatus, kui nad avastasid, et kirjaklambrid olid teineteise küljes kinni.

„Nagu ma ütlesin,“ naeratas Lemps võidukalt, „suutsid kaks kirjaklambrit tänu euro maagilisele jõule teineteisest läbi sulada.“

Kuidas Lembit seda tegi?

Selle triki juures ei olegi tegelikult mingit saladust. Kui asetad kirjaklambrid rahale (ükskõik millisele, see ei pea olema euro – sobib ka kroon) nii, nagu jooniselt näidatud, ja tõmbad kupüüri otstest, haakuvad kirjaklambrid justkui iseenesest kokku. Paistab, et rahal on tõepoolest mingi võlujõud...

Mustkunstnik Ande

Diana Lenihina Juhkentali: Gümmaasiumist

Kiisukiki luugu

Katkend pooleliolevast raamatust

Äärmisel päeval viidi Kiisukiki väikese tüdruku Aurora juurde. See kass, kes ta Aurora juurde viis, pidi tegema nii, et Aurorale tunduks, nagu oleks ta Kiisukiki ema, kes jätab kassipoja maha. Õnneks see trikk õnnestus.

Aurora viis Kiisukiki vanaema juurde. Vanaema andis talle tüki liha ja sooja piima. Kiisukiki mängis Auroraga terve päeva, püüdis kala ja tegi kõike, mida oli võimalik teha. Öösel magas Kiisukiki Aurora juures. Nii kestis see kuu aega, kuni Aurora koju läks. Õnneks võeti ka Kiisukiki kaasa.

Aurora koju jõudes jooksis Kiisukiki nagu välg diivani taha. Õigemini öeldes diivani alla. Ta oli seal peaaegu kuu aega. Peaaegu selles mõttes, et ta käis ainult kesköösel söömas.

Teisel kuul tuli ta ühe korral juba välja. Kohe, kui ta seda oli teinud, krahmas Aurora ta sülle ja viis oma tuppa.

Seal pani ta Kiisukikile mähkmed. Selleks, et kass näeks rohkem tite moodi välja. Kiisukiki vahtis suurte silmadega peeglisse ja arvas, et ta näeb üsna inetu välja. Aurora aga pani ta otsekohe nukuvankrisse ja pistis talle lutipudeli suhu. Seal oli vesi sees. Tegelikult oleks ta tahtnud küll sooja piima, aga mis tal üle jäi, kui oli juba nukuvankrisse topitud. Sealt polnud võimalik põgeneda. Oleks vaid aken või uks lahti olnud!

Laupäeval tuli Aurorale sõber koos enda kassiga külla. Aurora sõbra nimi oli Laura ja Laura kassi nimi oli Ronald. Kiisukiki kergenduseks kandis temagi titeriideid. „Vähemalt ei hakka ta mind narima,“ mõtles ta. Ronald rääkis talle, et Laura leidis ta tänavalt. Nüüd algas tüdrukutel suur mäng.

1. Nad vahetasid kiisudel riideid.
2. Nad söidutasid kiisusid nukuvankris.
3. Nad jootsid neid lutipudelist.
4. Nad vahetasid kiisude mähkmeid.

5. Nad panid kiisud nukuvankrisse magama.

6. Nad tüdinesid mängust ära ja läksid kööki vahvleid sööma.

Pärast vahvlite söömist hakkasid tüdrukud filmi vaatama. Vaatasid ja vaatasid ning lõpuks jäid magama.

Kiisukiki ja Ronald ronisid nukuvankritest välja ja läksid voodi peale juttu ajama. Ronald rääkis, et Laura leidis ta tänavalt. „Kui kaua sa oled juba Laura juures elanud?“ küsis Kiisukiki.

„Ühe aasta,“ vastas Ronald. „Mis su nimi on? Mina olen igatahes Ronald.“

„Kiisukiki,“ pomises Kiisukiki vastu.

„Lähme nukumajja, seal on äge!“ sosistas Ronald.

Kassipojad läksidki nukumajja mängima. Nad mängisid, et on kaks last ühes suures majas.

Nii mängiti mõnda aega, kuni kassipojad tulid otsusele, et mängiks hoopis teejoomise pidu.

Kui nad mängust ära tüdinesid, läksid nad filmi vaatama. See oli küll lõppenud, aga oli käkitegu puldilt üht nuppu vajutada ja film uuesti käima panna.

See oli film Tarzanist. Film oli väga romantiline ja seiklusrikas. Ronaldile meeldis see, kui Tarzan mööda puid ronis. Kiisukikile meeldis hoopis see, kui Tarzan ja Jane suudlesid. Oh seda maitsete erinevust! Pärast ronisid nad vankrisse tagasi ja arutasid, kuidas neile film meeldis. Kui tüdrukud ärkasid, läksid nad arvatiga mängima.

Kiisud aga vadistasid juttu sellest, mida neil vaja oleks ja mis on maailmas kõige vastikum asi. „Mina arvan, et väike tüdruk on kõige suurem nuhtlus üldse,“ otsustas Ronald.

Sama arvas ka Kiisukiki.

Johanna Lilly Retsa Tallinna 32. Keskkooli 4.a klassist

Laikast, esimesest kosmosekoerast, on kirjutatud nii jutte kui ka laule ning tema portree on läbi aegade ehtinud mitut postmarki. Mõnikord on teda nimetatud esimeseks kosmosesse lennutatud elusolendiks, kuid see pole õige: mitu aastat enne Laika lendu saatsid ameeriklased kosmosesse banaanikärbseid, reesusahvi nimega Albert I ja hiiri.

Nõukogude Liidus oli enne Laikat sooritanud suborbitaalseid lende tervelt 29 koera. Suborbitaalseteks lendudeks nimetatakse selliseid lende ilmaruumis, kui raketit tõuseb küll kosmosepiirini – 100 km kõrgusele, kuid ei jõua orbiidile ümber maa. Esimesteks suborbitaalseteks kosmonautideks olid 1951. aastal startinud koerad Dezik ja Tšõgan, kes ka eluga Maale tagasi jõudsid, mida kahjuks ei juhtunud kõigi katsealustega. Iga lend – nii õnnestunud kui ka äpardunud kosmosekäik – andis teadlastele kasulikke kogemusi, ning 1957. aasta 3. novembril startis Baikonuri kosmodroomilt kosmoselaev nimega Sputnik 2, mille pardal viibinud koera nime teadis peatselt kogu maailm.

Laikale oli püütud luua üsnagi korralikud elutingimused: Sputnik 2-s oli nädala jagu toitu ja vett, kabiinis oli nii ventilaator kui ka hapnikugeneraator. Tõsi küll, liikumisruumi selles kosmoselaevas ei olnud: neljajalgne kosmonaut sai ainult istuda, lamada või seista. Laika oli umbes kolmeaastane koeraneiu, ning tema nimel polnud Siberi laika tõuga küll pistmist: tegu oli segaverd peniga, kes enne katselooma seisusesse jõudmist hulkunud kodutuna Moskva tänavatel. Teadlased leidsid, et segaverelised hulkuvad krantsid on peentest tõukoertest märksa tugevamad ja vastupidavamad.

Ja Laika oli tõepoolest tubli: kuigi ta pulsikiirus oli kosmoselaeva õhikutõusmise ajal kõvasti kasvanud, rahunes koer peatselt ja asus isegi toidu kallale. Oletatakse, et Laika jõudis elusana teha tervelt neli tiiru ümber Maa, kuigi kosmoselaeva sisetemperatuur oli kohe startimisel tõusnud üle neljakümne kraadi, mis oli koera organismile tõsiseks katsumuseks. Viis tundi pärast õhikutõusmist ei andnud Laika endast enam elumärke...

Loomakaitseseadustest polnud tollasel Nõukogudemaal juttugi, kõige tähtsam oli see, et uue kosmoselaeva start toimiks vahetult enne 7. novembrit 1957, tähistamaks Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 40. aastapäeva. Kogu maailmale taheti näidata, kui kõrgele ja kaugele on arenenud nõukogude teadus, ning ühe hulkuva koera hukkimine ei

Kuulsust toonud täbelend lõppes kurvvalt

tähendanud võidurõõmu kõrval mitte kõige vähematki. Välismaal korraldasid loomakaitsjad küll Laika surmasaamise vastu protestimiitinguid, kuid sellest ei saanud nõukogude inimesed teada. Sellest, et Laikat, kes hukkus kuumuse ja stressi tagajärjel, polnud plaaniski Maa peale tagasi tuua, kõnelesid lennuga seotud olnud teadlased alles mitmekümne aasta pärast. Esimest koer-kosmonauti ettevalmistanud teadlane Oleg Gazenko tunnistas, et Sputnik 2 lennust ei õppinud kosmoseteadlased nii palju, et see oleks koera surma õigustanud.

Küllap aga siiski õpiti seda, et selliste katsetega ei tohi tegelda ülepeakaela, sest järgmised koer-kosmonaudid Belka ja Strelka saadeti kosmosesse alles 1960. aastal, ning mõlemad pääsesid elusate ja tervetena Maa peale tagasi. Strelka sai veidi hiljem kena pesakonna kutsikaid, kellest ühe kinkis tollane riigijuht Nikita Hruštšov USA presidendi John Kennedy tütrele Caroline'ile.

Laikale aga püstitati mälestussammas. Monument seisab Moskvast selle maja juures, kus Laikat kosmoselennuks treeniti.

Välisajakirjanduse põhjal Alma Stern

HEA LAPS

Elas kord HEA LAPS,
ta oli tõesti virk ja kraps.
HEAL LAPSEL oli hea ema —
HEA LAPSEGA ei pahandanud tema.
HEA LAPS kiitis vahel ka end,
sest tema luuletusi täis oli stend.

MINA

Mul on väike keha.
See, mis ta teeb, on minu teha.
Mul on suu ja silmad,
silmadega ära näen ilmad.
On veel jalad ja käed —
neid sa ju näed.
Mul on kõrvad ja nina.
Vaat selline olen mina!

VALEVORST

Juttu praegu pajatan,
raamatu kinni lajatan.
See lugu on mul peas,
ma olen selles eas.

Kord kohtasin hunti
ja andsin talle konti.
Võitlesin metsatontidega
ja nende jubedate lontidega.

Nüüd katkes minu jutulõng,
sest köögist tuleb koogihõng.

HAIGUS

Minu õel oli haigus —
see oli nagu nõidus...
Pisik sisse oli pugunud,
ma olen sellest lugunud.
Isa rohtu tõi.
Õde rohtu sõi.
Ta kehas vitamiinid võitlema kukkusid,
avasid uste tugevaid lukkusi.
Õde terveks sai —
vitamiinid olid paid!

AEG

Aeg, lenda juba, lenda!
Ära oota oma venda!
Su taga on ju minevik,
ees ootamas on tulevik.
Lenda liblikatiivul,
mängi värvideniidul!
Sekundeid sa loe,
kella sisse poe!

Marta Velda Loos

Tere, Hea Laps! Mina olen Marta Velda Loos. Olen üheteistkümne ja õpin Uuemõisa Lasteaed-Algkooli V klassis. Mulle meeldib joonistada ja jutte kirjutada. Esimese luuletuse kirjutasin esimese klassi lõpuveerandil.

Veel meeldib mulle laulda, ujuda ja lugeda. Mul on kaks nooremat õde:

Vilma Marie õpib IV ja Irma Jolanda II klassis.

Vilma Marie kirjutab samuti luuletusi.

Meil on kodus kaks kassipoega — Muri ja Bella, ja üks koer on ka.

Praegu torkas mulle pähe tore luuletus, panen selle kohe kirja.

Salutihane ja põhjatihane

Küllap on igaüks, kel akna taga lindude toidumaja,

märganud seal askeldamas lisaks rasva- ja sinitihastele, varblastele, leevikestele, puukoristajatele ja muudele suleliste ka pisikesi halle tihaseid. Musta mütsi ja nokaalusega. Need on vilkad linnukesed ja agarad toidumajaküllastajad, aga tihti peale ei osata neile nime anda. Ja ega tegelikult ei ole ka kogunud linnutundjatel lihtne pealiskaudse vaatluse järgi öelda, kellega täpselt tegu, sest **kaks tihaseiliiki – põhjatihane ning salu- ehk sootihane – on omavahel väga sarnased**. Must müts on mõlemal, sellel on vahet vaid niipalju, et põhjatihase peakate on tuhm, salutihasel veidi läikiv. Nokaalune on samuti

must mõlemal, justkui habetunud, kuid põhjatihasel veidi laiemalt ja hägusamalt. Põhjatihasel on ka tiibadel valkjass laik, aga seda pole vilkalt liikuvale linnul lihtne märgata. Üldse on neid piltidel või kirjelduse järgi lihtsam eristada kui realselt looduses liikuvaid linde jälgides. Kellel linnuhäälled selged, sel on veidigi lihtsam, seda muidugi juhul, kui tiivulised parasjagu häält kuuldavale lasevad. Nimelt on põhjatihasele iseloomulik venitatud kutsehüüd „dää-dää-dää”, aga temalt võib kuulda ka mitmesuguseid teisi häälitsusi, kevadeti heledat laulu „djüü-djüü-djüü...”.

Nimelt on põhjatihasele iseloomulik venitatud kutsehüüd „dää-dää-dää”, aga temalt võib kuulda ka mitmesuguseid teisi häälitsusi, kevadeti heledat laulu „djüü-djüü-djüü...”.

Salutihase iseloomulikuks kutsehüüuks on „piitje” ning kevadlauluks ühetooniline „dip-dip-dip...” või „tüüti-tüüti-tüüti...”.

Salutihase iseloomulikuks kutsehüüuks on „piitje” ning kevadlauluks ühetooniline „dip-dip-dip...” või „tüüti-tüüti-tüüti...”. Aga kuna ka temal on veel rida teistsuguseidki häälitsusi, siis ei ole nende pisikeste hallide tihaste eristamine häälitsuste järgigi lapsemäng.

Neid linnukesi looduses kohates annab mõningaid vihjeid elupaik, kus linde kohtame. Nimelt on põhjatihane selgelt okaspuulembene ning salutihane omakorda eelistab leht- ja segametsi, parke ja aedu, eriti niiskeid alasid. Praegu, talvisel ajal, liiguvad tihaseseltsingud muidugi toiduotsingutel laiemalt ringi ning seetõttu võimegi koduaias mõlemat liiki kohata. Tõsi küll, salutihased hoiavad talvelgi paaridesse ning elavad kindlal territooriumil, nemad laialt ringi ei liigu. Seetõttu ühele toidulavale tavaliselt üle kahe salutihase ei satu, põhjatihaseid võib aga rohkem olla ja iga päev ei pruugi toidumaja küllasta-da samad linnud. Aktiivsed seemnetetassijad on aga mõlemad liigid, sest nii salu- kui põhjatihane koguvad ka toidutagavarasid, mida näiteks rasvatihasel kombeks teha pole.

Põhjatihaseid elab meil mõnevõrra rohkem kui salutihaseid. Pesitsejaid on 100 000 – 200 000 paari salutihase 40 000 – 80 000 vastu, aga talvel on põhjatihaste osakaal veelgi suurem, kuna neid satub siia päris palju ka põhjapoolsetelt pesitsusaladelt. Põhjatihased pesitsevad ka päris kaugel põhjas, Lapimaal. Salutihased seevastu meist põhjapool ei esine. Põhjatihasel on kombeks end tihti ka kohevile ajada, küllap ehk külma pärast, millega ta rohkem on kokku puutunud, aga vahest ka selleks, et suurema ja hirmuäratava-

mana näida. Ta on väga südi oma pesa ja perekonna kaitsja. Üks lapi muinasjutt räägib põhjatihasest, kelle pesa leidnud kord karu ning tahtnud pojad kohe nahka panna. Need aga hakanud oma elu eest paluma. Karul hakkas neist kahju ning ta lubas linnupojad rahule jätta, vähemalt niikauaks, kui nende ema tagasi tuleb. Kui tihaseema tuli, rääkisid pojad, kuidas suur loom neid tahtis ära süüa. Sellepeale kahetses ema, et teda kohal polnud, sest muidu oleks ta sissetungijale alles näidanud. Seda öeldes ajas ta end hästi kohevile. Kuid pojad hakkasid naerma ja ütlesid emale, et nüüd oled sa vaid nii suur kui selle looma kõrv. Aga ega põhjatihase-ema poleks ikkagi karu kartnud. Ta lendab tülitajale kas või näkku.

Pesa ehitavad nii põhja- kui salutihane üldjuhul puuõõnde. Põhjatihane võib pehkinud tüvesse selle ka ise uuristada, salutihane kasutab olemasolevaid õõnsusi. Selleks sobivad sageli väike-kirjurähni uuristatud pesakoopad, vahel ka pesakastid. Aga pesitsemiseni on veel tükk aega, munemiseks läheb alles maikuu, seniks on vaja talv üle elada. Toidumajades leiduv kraam on selles suhtes suureks abiks. Kel hästi läheb, võib elada isegi üle kümne aasta, ega väikestel lindudel karmis kliimas ellujäämine lihtne ole. Aga juba selle kuu lõpus on tulemas talviste aialindude loendus, siis tasuks igaühel teiste lindude seas ka oma aia salu- ja põhjatihased üle lugeda. TALV 2011 toimub tänavu 29. – 30.01, täpsemat teavet leiate Eesti Ornitoloogiaühingu kodulehelt www.eoy.ee

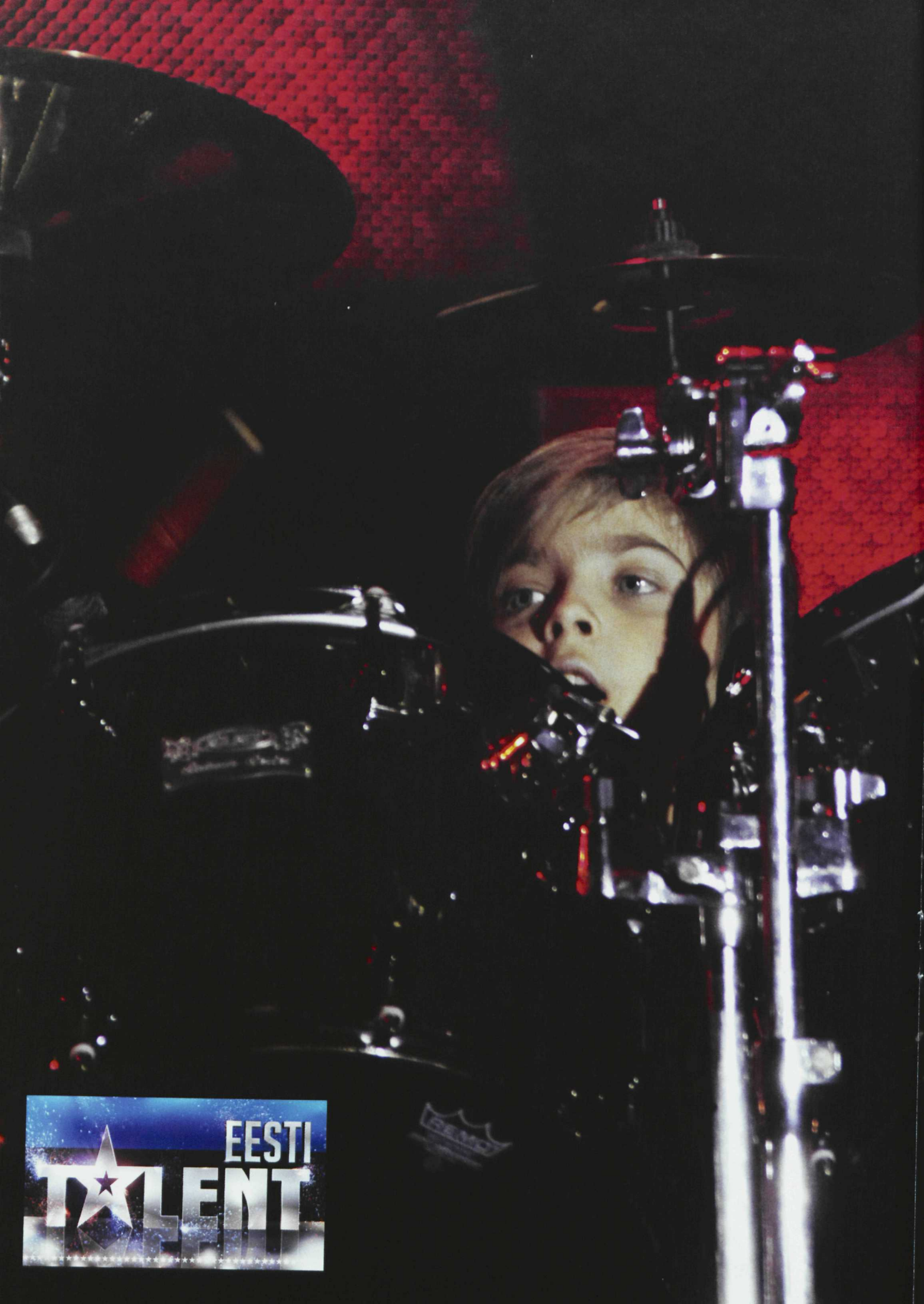

Disney

Rapunzel

LÕBUS JA LUSTAKAS 3D-SEIKLUS EESTI KEELES KOGU PERELE!
KINODES 21. JAANUARIST

KA VALITUD KINODE 2D-EKRAANIDEL

EESTI
★
TALENT

Simo Atso

Vana hea muinasjutt täiesti uues kuues!

Mullused Aasta Rosinad on jagatud!

5. detsembril 2010 kuulutati Eesti Lastekirjanduse Keskuses välja järjekordsed **Aasta Rosina auhinna laureaadid**. Tegemist on Eesti Lastekirjanduse Keskuse tunnustusega aasta kõige omanäolisemale eesti lasteraamatule, kusjuures hinnatakse võrdselt teksti ja pilti. Seekordsed rosinakotid läksid žürii üksmeelsel otsusel kirjanik **Aino Perviku** ja kunstnik **Jüri Mildebergi** koostöös valminud lühijutukogumikule „**Ühes väikses veidras linnas**“ (väljaandja kirjastus Tänapäev). See on iseäralik ja mitmekihiline raamat ühe veidra linna veidratel kodanikest, kellest nii mõnigi lähemal vaatlusel osutub kahtlaselt tuttavaks.

Petseri lastel on emadepäev novembris

Eestimaal õnnitlevad lapsed oma ema emadepäeva puhul maikuu.

Venemaal on emadepäev novembri viimasel pühapäeval. Petseri Lingvistikooli Gümnaasiumis korraldasime emadele kontserdi, kus õpilased esinesid vene, eesti ja soome keeles.

Kontserdi lõpus korraldas 7. klassi juhataja Svetlana Ostapenko oma klassi poisi emaga huvitava katse. Ema pidi kinniseotud silmadega laste päid silitades õpilaste hulgast tundma oma poja. Huvitav oli katset jälgida. Veidi aja pärast oligi emal oma poeg leitud. Eksimusi ei esinenud. Seejärel õnnitlesid õpilased oma emasid. Päev oli südamluk ja meelde jääv.

Vally Tamm,

Petseri Lingvistilise Gümnaasiumi eesti keele õpetaja

Kuula Meero muusikuid!

15. detsembril esietendus Salme Kultuurikeskuses Meero Muusiku etendus „**Kuula mind!**“, mille lavastas **Neeme Kuningas** ja milles osalevad noorimad lauljad, näitlejad ja tantsijad on 5-6aastased mudilased, vanimad on aga 18-19aastased noored. Etendusele on muusika loonud Soome helilooja ja muusikapedagoog **Eeva Kiviharju**, eestikeelsed sõnad muusikalile on algselt kirjutanud **Ott Arder**, uued tekstid pärinevad **Kaari Sillamaa** sulest. Muusikaseaded tegi **Kaido Kodumäe**. Uuel aastal rändab etendus mitmetesse Eestimaa paikadesse ja koolidesse. 14. -16. aprillil etendub muusikaline lugu ka laste ja noorte muusikafestivalil Tähtede Laul.

Linnarahvas saab Lastemuuseumi varandusele pilku heita

Tallinna Linnamuuseumi Lastemuuseum soovib tänada kõiki annetajaid, kes läbi aastate on muuseumi mänguasjade kogusse esemeid kinkinud. Sellega seoses korraldab TLMi Lastemuuseum esmakordselt avatud näituse Tallinna vanalinnas kaupluse **Trendtekstiil vaateaknal Väike-Karja 3**. Kaupluse akna kujundamine suureks tänukaardiks on Tallinna Linnamuuseumi Lastemuuseumi vastukingitus Tallinna elanikele ja selle külalistele. Näitusepindade suurendamine linnaruumi ilmestamiseks on Lastemuuseumi poolne soov tulla inimestele lähemale, võimaldades annetatud esemeid eksponeerida suuremale hulgale külastajatele ja turistidele. Selline koostöö muuseumi ja kaupluse vahel on uudne ka Trendtekstiilile. Idee ja kujundus on Lastemuuseumi pedagoogilt, kujunduskunstnik **Tiia Metsalt** ja kunstnik **Aini Roometilt**. Esemeid aitas valida Lastemuuseumi juhataja Maris Rosenthal.

Näitus jääb avatuks **10. veebruarini 2011**.

Uue näoga festival Koolitants stardib taas

Koolitantsu festival on uue peakorraldaja **Mihkel Ernitsa** käe all saanud uudse põneva visuaalse kujunduse ning jõuab finaalkontserdiga Nokia Kontserdimajas rohkemate inimesteni kui kunagi varem. **17. festivali teema on „Mis lugu jutustad sina?“**

Selle aasta suurimateks muudatusteks võib pidada Koolitantsu kujunduse põhjalikku muutmist ja uue visuaalse identiteedi loomist, samuti lõppkontserdi lahendust – lõpuetendused toimuvad Nokia Kontserdimajas läbilavastatud vaheosadega. 17. Koolitantsu teema lähtub eelkõige Kultuuripealinn Tallinn 2011 teemast „**Mereäärsed lood**“, mille kandev idee on „2011. aastal räägitakse Euroopa parimad lood Tallinnas!“. Traditsiooniliselt peavad kõik festivalil esitatavad tantsud olema noorte ja nende juhendajate omalooming ning esitajateks lapsed ja noored vanuses 4 – 20 aastat. Festival algab maakondlike eelvoorudega 27.01. – 20.02.2011 ja lõpeb finaalkontserdiga Nokia Kontserdimajas 02. – 03.04.2011.

Koolitantsu registreerimisperiood on 1.–14. detsembrini 2010 ja registreeruda saab vaid internetikeskkonnas, Koolitantsu kodulehel (www.koolitants.ee). Festivali korraldab Eesti Tantsuagentuur.

Eesti nukukunstnike edukas osalemine konkursil Soomes

Helsingis korraldatud autorinukkude konkursil võitsid tänavu eesti kunstnikud mitmeid auhindu. Iga-aastaselt Suomen Nukkeyhdistyse nukuteemalisel laadal võistluse sai täiskasvanute inimnuku-konkursil esikoha **Resa Tiitsmaa** ja kolmanda auhinna **Jüri Mildeberg**. Loomanukkude kategoorias pälvis eestlane **Leenamari Pirn** nii esimese kui ka kolmanda auhinna ja ära märgiti **Sirje Raudsepa** meisterdatud karumõmm Ida.

Fotod – lumeilu kodulähedalt metsast: „Lumelinnud“

Ilus loodus kutsub liikuma

Tervislikku uut aastat! Sissejuhatuseski niipalju, et tänava liigume igakuisel **tervislike eluviiside leheküljel** ilusasse loodusesse – kas metsa, mereranda või rabaradadele, puudepõõsaste-lilledele või linnulaulu toredasse seltskonda. Liikumapanevaks jõuks, mõistagi, suur huvi looduse vastu ja tahe uurida, mida ilusat erinevatel aastaegadel lähiloodusest üles leiab. Loodus võib pihta hakata otse koduukse lävepakult ning looduse ilu kogemiseks polegi tarvis alati teab kui kaugele minna. Kaske näiteks peetakse Põhjamaa metsade iluduseks ja eriti kauniks koduõepuuks. Huvitav teada, kus kasvab Sinu kodule lähim kask? Kui lähedal asub mets Sinu kodule?

Ilu mõiste. Mis on ilus? „Ilus – see on kõige selle leebe ja suur kooskõla, mis meeldib vahetult, nõudmata järelemõtlemit ja kaalutlemist,“ on öelnud kuulnud saksa kirjanik ja loodusteadlane **Johann Wolfgang von Goethe**. Ilus – see on esteetiliselt elamus pakkuv, meelepärane ja õnnelikuks tegev. „Meeldiv ümbrus on õnne asetäitja,“ ütleb hispaania filosoof ja poeet **George Santayana** raamatus „Ilutunne“. Ilukogemus saab seega ühtaegu olla nii **tervislik** kui ka **arendav** – andes **heameelt** ja **tasakaalu** ning suurendades vaimsust ja ülevust. **Ilumeel** kui ilu tajumise ja mõistmise võime on erinevatel inimestel aga erinev. Õnneks on ilumeel arendatav ja sõltub ilu kogemisest. Ilunägemise võime kasvab harjutades. Kes harjub ilu nägema, hakkab maailma nägema ilurohkemana ja omandab helgema meelega. Kel erksam ilumeel, leiab ilusa kordkorralt aina kergemini üles.

Loodus on külluslik ilu allikas. Iga retk loodusesse on teekond ilu juurde, kuna looduses ongi kõik ilus! Looduslik **otstarbekus ja eesmärgipärasus** lasevad harmoonilise ja proportsionaalsena ehk **kooskõlalisesena** tajuda näiteks nii üksikut puulehte kui puud tervikuna, veetilka või merelainet. Loodusest silmaga tabatud ilus pilt jääb toimima ka edaspidi kui **ilu võrdkuju** – ilus nagu päikesetõus, ilus nagu tähistaevas, ilus nagu vikerkaar... Loodusest tabatud ilus vorm saab ümbritseva vaatamisel ka otsekui **ilu algühikuks**, nähes linnu-, looma või lillesarnasust muuski. Kui looduslikus keskkonnas liikudes kaasata ka enese kujutlusvõime ja mõtlemängu oskus, võivad alguse saada **fantasia-lennud**, mis täidavad sündmustikuga näiteks teeäärse

vaikiva puuderivi või puhuvad elu sisse mõnele täiesti tummale raudkivimürakale. Mõttelennukas silm näeb taevas pilvelambaid, pilve-elevante või pilve-partet... Loodusel on meeliegastav toime ja hea mõju nii vaimsele kui füüsilisele võimekusele.

Läki vaatama lumeilu! Läki lumisesse metsa! Läki suusatama! Loodetavasti oled suusatamas-uisutamas-kelgutamas tänava juba mitmeid ja mitmeid kordi käinud. Lumega talv on põhjamaalastele omalaadne **loodusrikkus** – karastab, teeb vastupidavaks ja arendab võimet hakkama saada mistahes ilmaga. Kes lumisel ja külmal ajal harjub lumepudrus sumpama, treenib **lihastesse traatugevust** ja omandab ühtlasi teadmise, kuidas korralik liikumine kehale sooja annab. Suusatamist seostatakse tihtipeale kiiruse, teekonna pikkuse ja võidu peale kihutamise. Aja peale sõitmise asemel innustaks sedapuhku niiõelda **ilu-peale-sõitmist** ehk suusatama minekut, jahtimaks lumise metsa ilu ja võlu.

Ilu ise istub puu otsas!

Keda või mida Sina lumistel puudel või põõsamütakates näed? Millised tegelased tukuvad paksude lumekuhi- late all ja ärkavad tegudele, kui Sinu silm nad leiab? Iluotsing lumises looduses on siis eriti saagirohke, kui Su **pea ja silmad kordamööda vähemalt 6 erinevat suunda** võtavad, vaadates: vasakule-paremale, üles-alla, ette- ja tahapoole. Kiirust taga ajades sellist peeringitami teha tavaliselt ei jõua ja suurem jagu ilu jääb seetõttu avastamata. Ilutabamiseks peab aega ja ilusilmsust varuma! Eesti rahva mõistatuse vastus on mõistagi lumi. Villipehme ilu pole alati üksnes lumivalge, vaid muudab päikesevalguse, pilvede või pimenemise mõjul oma värvi. Lumeilu, selgub, võib olla üpriski värviline!

Mõista, mõista!
„Pehmem kui vill, külmem kui kivi, lendab kui lind.“

Ettepanek – palun jaga oma iluelamusi, kas suusaretkelt või mõnel muul viisil lumises looduses liikumisest ka teistele!

Ootame joonistusi teemal – „**Minu lumeretk**“ ajakirja Hea Laps aadressil hiljemalt **5. veebruariks 2011**. Autasuks – häid raamatuid.

kriipsu- kujuline täht					<i>Uno</i>	2 x täht	...nist ...kann ...aas ...kütt	Kirp aknast välja! ...jalga!
suur Ameerika sisalik						territoo- rium		
<i>Artur</i>						söögi- koht		
<i>Lisa Simpson</i>							<i>Pearl Harbor</i>	
Emajõe ... Röövel ... Kremli ...							<i>Balthasar Russow</i>	
Skandi- naavia münt								<i>Priit tükk</i>
keerulise ehitusega raskesti lahti- muugitav lukk	<i>Peeter Volkonski</i>	aerudega sõudma	Reinu- vader ... jook		<i>Riina lehekülg number</i>		<i>Tartu Ülikool</i> tüdruku nimi	
küünla- kuu								sekund
...mees (<i>sõdur</i>)					<i>liiter</i>	<i>Valdur</i>		<i>Imre</i>
Soome rokkansambel, Eurovisiooni võitja					täppidega täht	... es Salaam suurim linn Tansaarias		... laev <i>Püblis</i>
<i>Lembit Ulfsak</i>			kirjandus- teos laval esitamiseks nisuleib					
sirg- jooneliselt					<i>Priit Aimla</i>		<i>Ost</i>	...meeter <i>läbimõõt</i>
purjelaeva masti põikpuu				jänesel on pikad ... <i>Rotary International</i>	kuidas vene keeles		... <i>Baltica</i> tee läbi Baltimaade	
<i>Aili</i>								
						<i>Benno</i>		<i>Indrek</i>
								<i>Nord</i>
kõrgeim auaste merevâes			Jaapani lille- seadmiskunst					
<i>Isaac Asimov</i>								

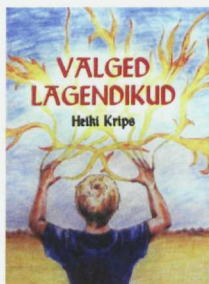
Vastus saada toimetusse! Parimatele lahendajatele Kuldsed Trio kogupereplaat!

Järjehoidja

Tommi päästab haldjaid

Kirjastuselt **Atlex** ilmunud **Heiki Kripsi** „Valged lagendikud“ on järjeks „Thule päkapikule“, mis pajatas Tommi ja ta sõprade seiklustest. Nüüd on Tommil uus ülesanne: päästa oma sõbrad ja haldjad, hoolimata Valgete Lagendikel varitsevatest ohtudest. Kas headus saab kurjusest võitu, seda pead juba raamatust lugema!

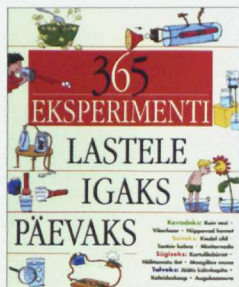
Tore raamat Tobiasest

Piret Rava uus jutustus „Tobias ja teine B“ on lahe raamat kaheksa-aastasest poisist, kellele on pandud (vähemalt tema enda meelest) tobe nimi. Aga nimi ei riku meest – eriti sellist, kellel on kogu aeg midagi teksil nii kodus kui ka koolis. Tobiase lähedad lood sobivad lugemise ka suurematele lastele ja ka täiskasvanuile, kellele just elevant huumorimeele peale pole astunud. Raamatu, millele on vahvad pildid joonistanud **Hillar Mets**, andis välja **Mustvalge Kirjastus**.

Tulevastele leiutajatele tarvilik teos

Kirjastuselt **Varrak** ilmus põnev raamat neile, kes tahavad teada kõigi maailma asjade saladusi: kuidas tekivad tuul, rahe ja välg, kuidas kasvavad taimed? Raamat, mille pealkirjaks on „365 põnevat eksperimenti“ pole mõeldud ainult uudishimu kustutamiseks, vaid ka mõnegi põneva katse juures käe valgeks tegemiseks. Kes tahab valmistada jäätist, karamellkomme või teinekord hädavajalikku nähtamatut tinti, see leiab raamatust asjalikke õpetussõnu. Eksperimendiraamatu tõlkis saksa keelest **Eha Kattai**.

Uhiuus nõjaraamat

Nõiadadeta – ja eriti nõjaraamatuteta – on laste elu teadagi üsna võimatu! Kirjastus **Tänapäev** rõõmustab kõiki väikesi nõiasõpru **Kristiina Kassi** uue jutustusega „Nõianeiu Nõbinina“. Küllap mõnigi lugejaist kadestab perekond Puravikke, kelle juurde Nõbinina pärast kooli lõpetamist elama kolib! Õnneks saab igaüks väikese nõia tegudele kaasa elada uut raamatut lugedes!

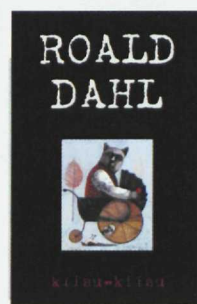
Õnnetute, aga muhedate lugude sari jätkub

Lemony Snicketi seikluslike lugude sarja austajad saavad viimaks ometi pihku võtta selle raamatuseeria seitsmenda raamatu, mis kannab pahaendelist pealkirja „Kurjuse küla“. Aga nagu teada, on õnnetute lugude sarja peategelased, Baudelaire'i pere lapsed, tehtud vintskest puust – ja kurjusega võideldes õpivad nad üha enam ühte hoidma. Igatahes töötab „Kurjuse küla“ pakkuda rohkesti põnevust. Snicketi truus kaasloojaks on nagu sarja eelmisteski teostes kunstnik **Brett Helquist**. Sarja kirjastajaks on **Draakon & Kuu**.

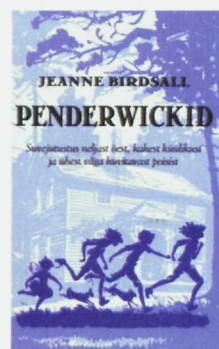
„Kiisu-kiisu“ tervitab raudsete närvidega lugejat

„Kiisu-kiisu“ kõlab küll hella hääliitusena, kuid **Roald Dahl** on oma põnevusjuturaamatu lapsemeelse pealkirjaga visanud väheke musta huumori valdkonda kuuluvat nalja ja ninnu-nannujutte ei tasu lugejal küll tema sulest oodata. Kuidas käib näiteks taimetoitlasest noormehe käsi, kes kogemata kombel pörsaliha maitstes tapamajja satub? Kas kodutu kassi kehas võib taas elustuda helilooja Liszt? **Roald Dahl** raamatuid võib mõnuga lugeda see, kellel on raudsed närvid või kuldne huumorimeel – parim oleks, kui lugeja saaks neid mõlemaid korraga kasutada! **Andres Ehini** ja **Epp Aareleidi** tõlgitud „Kiisu-kiisu“ on mõeldud teismelistele ja täiskasvanutele ja selle ilmutas kirjastus **Draakon & Kuu**.

Neli orvust õde rikast poissi päästmas

Kuigi tänapäeval pole kombeks jutte tüdrukute- ja poisteraamatuteks jagada, näib **Jeanne Birdsalli** nelja õekese suvesekeldustest pajatav „Penderwickid“ lausa ideaalse tüdrukutelektüürina. Muidugi võib siin olla parasjagu põnevust ka poistele, sest Penderwicki pere tüdrukud pole mingid daamikesed, vaid meistrid ka ronimise, meisterdamise ja tempude peale ning saavad hakkama oma uue sõbra Jeffrey päästmisega sõjakoolist, kuhu võimukas ema poisi saata soovib. Pahandusi, seiklusi ja suhete klaarimist on küll kõvasti, kuid õdede püüdlusi kroonib lõpuks edu. „Penderwickid“ on küll sisult suvitusraamat, kuid sobib mõnusaks lugemiseks ka talvisel koolivaheajal. Raamatu tõlkis **Palmi Kuldsepp** ja avaldas kirjastus **Pegasus**.

Koolitüdruk Anne sõbratariga

Kas loed praegu ka lasteraamatuid? Kas Sul on nende seas oma lemmikud?

Mu raamatumaailm ongi peaaugult täis laste- ja noorteraamatuid – need on minu kõige suure-

mad lemmikud ja ka töövahendid. Et oma tööd hästi teha, hoian end vormis just lasteraamatuid lugedes. Nendest ammutan teadmisi, õnne, armastust, valu, rõõmu, muret, pisaraid ja naeru.

Kas ka Sinu lapsed ja lapselapsed armastavad raamatuid?

Kõige suuremad lugejad on minu vanem poeg, kes on teinud seda juba pea nelikümmend aastat, ja tema kolme-aastane tütre Mia – nemad kahekesi muudkui loevad ja loevad. Mõlemad on ka Eesti Lastekirjanduse Keskuse raamatukogu lugejad. Mia loeb veel teiseski toredas raamatukogus – Tallinna Keskraamatukogus. Teise poja viiesele Hugole meeldivad autoraamatud. Tema isa poolt välja mõeldud fantaasiatlood Halbatest ja Headest, kus loomulikult alati saavad võidu Head, viivad väikemehe igal õhtul kaunisse unelma.

Tegelikult loevad meie kümneliikmelises peres kõik. Ja jõuluvana kingikotis on alati vähemalt sama palju vahvaid raamatuid iga salmilugejat ootamas.

Kui palju raamatuid on praegu Eesti Lastekirjanduse Keskuses?

Kokku lugedes on raamatuid ja ajakirju meie keskuses viie- ja kuuekümmne tuhande vahel. Ja uusi tuleb vahetpidamata juurde. Eesti Lastekirjanduse Keskuse kohta võib täiesti kindlalt öelda, et meie maja on eesti lastekirjanduse kõige rikkam kodu maailmas. Teist sellist kohta, kus on olemas peaaegu kõik eestikeelsed lasteraamatud, maailmas pole. Ja see teadmine teeb ikka uhkeks küll!

Kas seal on ka mõni väga haruldane teos?

Haruldasi teoseid on meil hästi palju. Kõige vanem raamat pärineb aastast 1820. Meie Varakambris, mida võib sisuliselt eesti lasteraamatu muuseumiks nimetada ja mis on kõikidele külastajatele avatud kuus päeva nädalas, saab igaüks oma silmaga näha imelisi vanu raamatuid. Eesti lasteraamatu varakamber on tõeline varandusekamber, mis on kullastki kallim, näidates eesti oma lasteraamatu pikka-pikka, sisukat ja värvikirevat ajalugu.

Mis on Sinu jaoks kõige vahvam koht praeguses Lastekirjanduse Keskuses?

See küsimus on minu jaoks hästi lihtne vastata. Kõige vahvam koht on kogu Eesti Lastekirjanduse Keskus ise ehk nagu lasteraamatukunstnikud hellitavalt meie maja kutsuvad – lastekirjanduse Loss, mis asub imeilusas Tallinna vanalinnas Pikal tänaval. Ja kes veel käinud pole, ruttu riided selga ja jooksuga vaatama, sest oma silm on kuningas!

Lastelossi perenaine

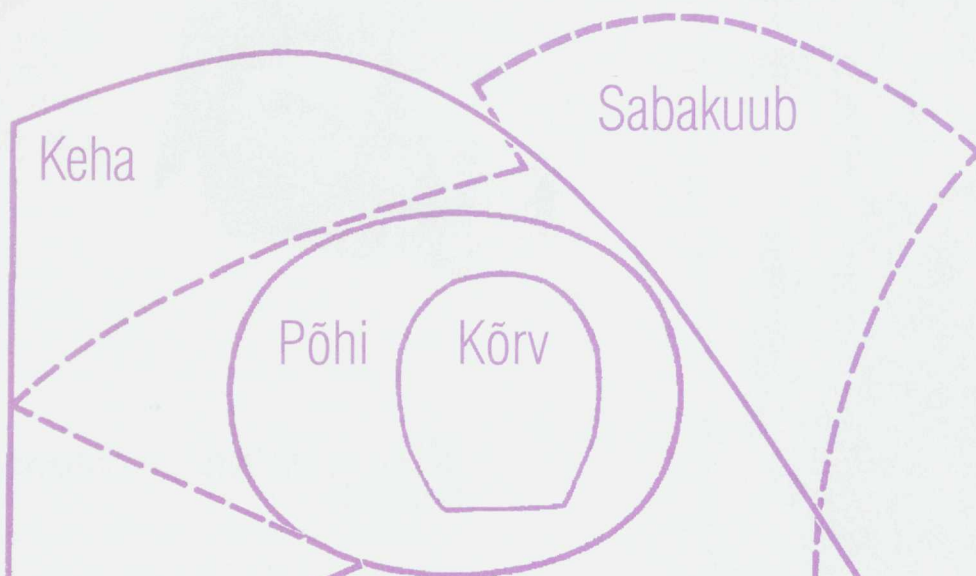
Jaanuarikuu alguses on tähtpäev Eesti Lastekirjanduse Keskuse direktress ANNE RANDEL, kes saab just niisama vanaks kui kuus kümneaastast tüdrukut kokku. Triibu-Liine esitas Annele sel puhul mõned küsimused.

Missugune oli Sinu esimene lemmikraamat? Kas olid lapsepõlves suur lugeja?

Täpselt ei mäleta, sest ema luges igal õhtul midagi ette, kuna minu lapsepõlves oli ju raamat üks ja ainumas aken maailma – nii päris- kui ka muinasmaailma. Üks lemmikumaid raamatuid oli „Üle õue õunapuu“, mida ema kordas ikka kümneid kordi. Väga täpselt mäletan, kuidas näärivana tõi mulle kingituseks erkkollaste kaantega paksu raamatu „Imeflööd“, mille peal punaste peadega lohe. Raamat oli maavillasest lõngast paelaga kinni seotud värvilise krepp-paberi sees, ja mul oli hästi uhke tunne. Mäletan hästi, et hoidsin seda suurt raamatut kahe käega rinnas vastas. Mul oli kunagi isegi üks pilt seda kinnitamaks.

Kuidas Sulle meeldis lugeda: laua ääres, voodis pikutades või tugitoolis istudes?

Kuna elasime hästi vaeselt, siis nii luksuslikku mööblitükki nagu tugitool meil polnud. Kirjutuslaud tuli alles siis, kui käisin juba keskkoolis. Kõik koolitööd tegin paksude jalgadega ümmarguse laua ääres, mis käis keskelt lahti. See oli vana ja kulunud laud, mis millegipärast iga aastaga aina armsamaks saab, nii nagu lapsepõlvemälestusedki. Selle vana laua taga on loetud pikki tunde. Ja kui vool suure tuulega ära läks, siis isegi petrooleumilambi valgel. Kui juba teismeline olin, võtsin kohalikust raamatukogust nn armastuslugusid, mida nautisin vanal kääksuval kušetil külitades – täiesti oma maailmas olles ei kuulnud ma isegi seda, kui ema nämmasid piimaga üle kallatud praekartuleid sööma hõikas.

Üks vahva rott!

See rott on tore selle poolest, et temaga võib mängida teatrit. Samuti võib ta olla sinu toa ehteks ja isegi tee- või kohvikruusi soojendajaks. Roti keha lõika värvuselt sobivast karvastatud riidest kas ühes või kahes tükis. Õmble see nõõpaugupistetega vasakult poolt kokku ja pööra ringi. Kujunda nägu. Sabaks sobib talle näiteks karvastatud traat. Nüüd õmble rotile riided. Joonistasin sulle sabakuue lõiked, kuid sina võid oma rotile tehas hoopis narmastatud suurrätiku või põlle või koguni kleidi. Kui jäta roti seest tühjaks, saad teatrinuku. Kohvikruusi

soojendajana võid talle sisse panna sooja voodri. Enne roti tegemist vali välja kruus, mille peale tahad soojendajat õmmelda. Võib-olla peab sinu rott olema pikem või alt laiem. Proovi esialgu õmmelda soojendaja ilma sangata kruusile.

Kui tahad dekoratiivset rott, siis topi tema sisse mahulist vatiini ja õmble talle põhi alla. Nüüd võid oma roti sobivase kohta seisma panna. Sealt vaatab ta sind tähtsalt, nina püsti, ja võib-olla isegi pisut kelmikalt.

Lõbusat roti meisterdamist!

Kokka ise!

Maitsvat uut aastat kõigile vahvatele kokkajatele! Loodan, et teie jõulud olid magusad ning uuel aastal tulevad hõrgutised uue hooga.

Praekartulid

Võin ausalt öelda, et see on minu nr.1 lemmiktoit! Kartulite koorimine ja tükeldamine võtab küll natuke aega, kuid tulemus on kindlasti seda väärt. Need kartulid valmisid puupliidi peal ja lausa sulasid suus.

Vaja läheb:

- 8-10 keskmist kartulit
- 2 sibulat (võib ka ära jätta, kui ei maitse)
- 1 teelusikatäis soola, näpuotsaga jahvatatud musta pipart
- õli

Koori kartulid, loputa ning lõika kõigepealt pikkupidi pooleks ja siis mõlemad poolikud veelkord pikkupidi pooleks. Lõika ühtlased ja küllaltki õhukesed kartuliviilud. Pane pann tulele (ole alati kuumade asjadega väga ettevaatlik!) ning lisa parast ports õli (nii et põhi oleks korralikult kaetud ja veel natuke ülegi). Vala tükeldatud kartulid kuumale õlile sisse. Koori samal ajal sibul ning tükelda väikesteks tükikesteks. Lisa sibul pannil praadivatele kartulitele. Raputa peale soola ja pipart. Prae kartuleid aeg-ajalt segades, kuni need on pehmed ja küllaltki pruunistunud. Kõrvale sobib eriti hästi ketšup ning marineeritud kurk.

Oapihvid

Oad on väga valgurikkad ja toitvad ning oapihve on ime-lihtne valmistada. Kui sul leidub kodus purk ube, natuke jahu ja mõned maitseained, siis oled omadega mäel. Sobivad hästi burgeripihvina saia vahele ning kartulipüree või muude toitide kõrvale.

- üks purk ube (sobivad nii valged kui ka punased oad)
- umbes 3-4 supilusikatäit nisujahu
- 1-2 keskmist sibulat
- näputäis soola ja pipart
- natuke maitserohelist
- praadimiseks õli

Tükelda sibulad ning prae kergelt läbi. Mikserda kausis käsimekseriga (või lusikaga hoolega surudes) oad, jahu, praetud sibulad, sool, pipar ning maitseroheline. Kui mass sai liiga vedel, lisa veel natuke jahu. Tee käed märjaks ning vooli taignast paraja suuruse ja paksusega pihvid. Prae pannil mõlemalt poolt krõbedaks.

Uus aasta on küll alanud, aga mainimata ei saa kindlasti jätta eelmise aasta lõpus toimunud Pimedate Ööde Festivali PÖFFi, mis toimus 2010. aastal 14. korda. Selle raames pidas oma 10. juubelit noorte- ja lastefilmide festival JUST FILM. Minul õnnestus käia Just Filmi noorkriitikuna paljudel filmiseanssidel ning näha huvitavaid filme. Tänu Just Filmile külastasin esimest korda üldse PÖFFi festivali ning sain sealt palju rohkem elamusi kui lootsin. Ma pole iial näinud nii palju häid filme nagu sellel festivalil!

Just Film

Just Filmi juht **Mikk Granström**, kellega sain teha ka väikese intervjuu. Mikk on festivale teinud täpselt 10 aastat ning on oma valiku üle väga õnnelik.

Kes on teie lemmiklastekirjanik? Miks?

Mikk: Eno Raud! Mulle lihtsalt meeldivad tema raamatud ja mäletan neid hästi. Mulle meeldis see, et ta raamatud on mänglevad ja kerged, kuid samas õpetlikud. Tema lasteraamatud on head ja neid on mõnus lugeda ning neis on sügavam idee sees. Nendest raamatutest saavad lapsed aru teistmoodi kui näiteks täiskasvanud.

Millest unistasite lapsepõlves?

Mikk: Hmm.. Millest unistasin? (*Mõtleb.*) Lihtne! Et ma saaksin kunagi korraldada PÖFFi! Olen festivali teinud täpselt kümme aastat, alates 13aastasest poisikesest kuni tänaseni. Ma lootsin kunagi, et enne kui 30 saan, helistab mulle Tiina Lokk PÖFFist ja kutsub mind seda tegema. Mul vedas: see juhtus kümme aastat varem.

Milline film meeldib teile sel aastal festivalil kõige enam?

Mikk: Sellel aastal oli minu lemmikuks Taani film „Hoiast minust

kinni!“ See räägib koolivägivallast ilma vägivaldta, et tänapäeval on kõigil olemas oma Youtube ja Facebook, ja kui keegi levitab sinust mingi video, mida sa ei soovi, siis sa ei saa seda väga peatada. Film on selles suhtes väga õpetlik ning sellel on ka väga hea muusika.

Mis on teie töö juures kõige huvitavam?

Mikk (*kindlalt*): Kordumatus! Vaata, kõige halvem on see, kui asi on rutiinne. Sul hakkab igav! Mul ei ole kunagi igav, sest kogu aeg on kõik jälle erinev. Muidugi punkt üks on ka see, et igal aastal on filmid erinevad ja see on ka loomuline töö. Ma saan ise välja valida žürii, kataloogid. Üksluisus minu arvates lihtsalt tapab. Ja muidugi on tähtis ka eneseteostus!

Mida soovitate noortele?

Mikk (*mõtleb*): Soovitan, et tuleb teha täpselt seda, mis sulle endale meeldib. Peabki olema mässumeelne ja tulebki teha tegelikult seda, mis meeldib, olenemata sellest, kas see kellelegi teisele meeldib või mitte! Muidugi ära tee pahandusi ega lollusi!! Aga kui sulle meeldib kitarri mängida ja sa tahad käia jalgpallitrennis ning kui sulle meeldib olla ajakirjanik ... No siis tee seda, palun! Keegi ei keela, oled sa noor või vana!

ALFA ROMEO esimene pool on akronüüm (sõnade esitähtedest moodustatud nimetus) autovabriku itaaliakeelsest nimest **Anonima Lombarda Fabbrica Automobili**. Vabrik rajati Milanos 1910, ent kui viis aastat hiljem asus seda juhtima mees nimega Nicola Romeo, siis said Alfa autod endale ka tema perekonnanime.

BMW nimi on samuti akronüüm, mis on tuletatud vabriku saksa-keelsest nimest: Bayerische Motoren Werke. 1916 rajatud firma kandis küll nime BFW (Bayerische Flugzeugwerke) ning valmistas lennumasinaid, kuid pärast Esimese maailmasõja lõppu ei lubatud sakslastel lennukitööstusega tegelda ning 1922. aastast hakati BMW nime all valmistama mootorrattaid ja hiljem ka autosid.

BUICK i nimi võiks oma lühiduse poolest pealtnäha ka akronüümide hulka kuuluda, aga võta näpust: see ameeriklaste üks vanimaid, juba 1899 Buick Auto-Vim and Power Company nime all asutatud autofirma kannab oma looja, šoti päritoluga **David Dunbar Buicki** liignime. Kuigi kompanii asutaja oli sunnitud mõne aja pärast oma firma müüma ja oma ülejäänud elupäevad üpris tagasihoidlikes oludes veetma, ilutseb temanimeliste autode embleemil endiselt kolm šotipärast kilpi.

Ütle üks hea autolapse nimi!

33

Meie teedel ja tänavatel vurab igasuguseid autosid – suuri ja väikesi, uhkeid ja asjalikke. Mõnigi laps on selline autofänn, et oskab juba kaugelt öelda, mis marki masin maanteel sõidab: on see BMW või Mercedes, Audi või Alfa Romeo. Huvitav oleks teada, kuidas üks või teine automark oma nime on saanud.

AUDI nimi tuleneb ladinakeelsest sõnast „audio“ – kuulama. Vanad roomlased ütlesid: „Audi!“ , kui tahtsid, et keegi neid kuulaks. See ei tähenda, et Audi laseks kuuldavale mingeid isevärgi hääli! Autofirma rajaja August Hörch tõlkis oma nime saksa keelest ladina keelde sel lihtsal põhjusel, et tema eelmine omanimeline äri oli allamäge läinud ning mees lootis autotööstusega ladina-keelse varjunime all edu saavutada. Ja ennäe – vanadest roomlastest oligi abi: juba esimestel autovõidusõitudeel, mis toimusid Alpides 1912 – 1914, saavutas Audi suurepäraseid tulemusi.

Kallis ning elegantne **FERRARI** kannab samuti oma looja nime. Itaallane Enzo Ferrari (1898 – 1988) oli legendaarne võidusõidu fänn ja võistluste sponsor, Scuderia Ferrari Grand Prix asutaja ja autofirma rajaja, kes oli surmani (mis saabus Ferrari 90. eluaastal) sportautode tootmisega seotud. Postuumselt kanti Enzo Ferrari 1994 Motospordi Kuulsuste Halli nimekirja. Vaatamata oma suurele kuulsusele ei armastanud Ferrari avalikkuse ees hoobelda ega oma peret seltskonnalehtedes näidata. Enzo Ferrari vanem poeg Alfredo suri raske haiguse tagajärjel väga noorelt, ning tema mälestuseks nimetas autovabrikant ühe oma masinatest Dinoks, mis oli olnud Alfredo hellitusnimi. 2003. aastal aga läks tootmisel auto nimega Enzo Ferrari.

Välisajakirjandusest kokku võtnud Jüri Trouberg

Hot Wheels

Tuulekiirusel, tulistel ratastel...

Hot Wheels – Tulised rattad – on Matteli mänguasjameistrite lahe autodesari, mis sai alguse juba eelmisel sajandil – aastal 1968. Matteli statistika ütleb, et sestpeale on 41 miljonit last kasvanud suureks Hot Wheelsi autodega mängides ja neid kogudes. Automudelite seas on igasuguseid masinaid ning aina uusi mudeleid tuleb juurde.

Meie seekordseks ülesandeks ongi uute Hot Wheelsi autode väljamõtlemine. Pane Sinagi oma unistuste mudelauto paberile ja saada toimetusse **enne 5. veebruari 2011. Parimatele auhinnaks Hot Wheelsi mudelautod Rimonnelt!**

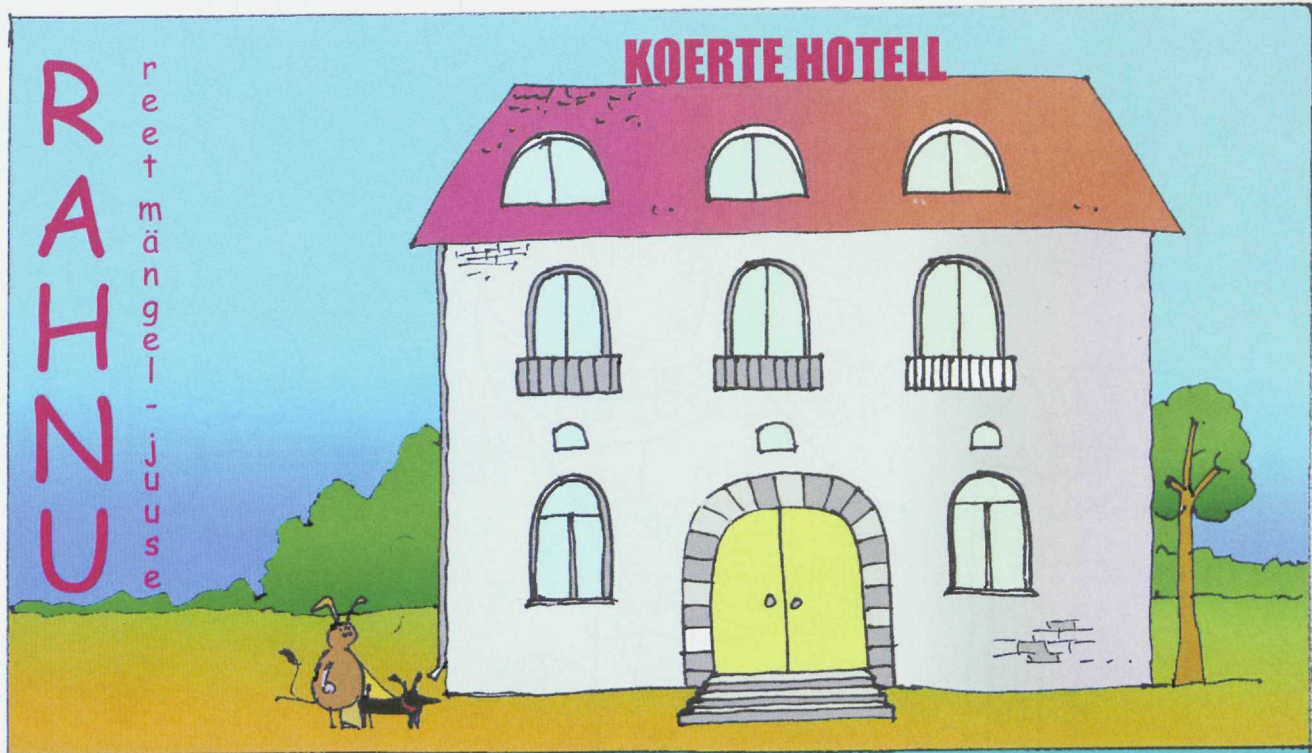
Maaletooja:

RIMONNE

KOERTE HOTELL

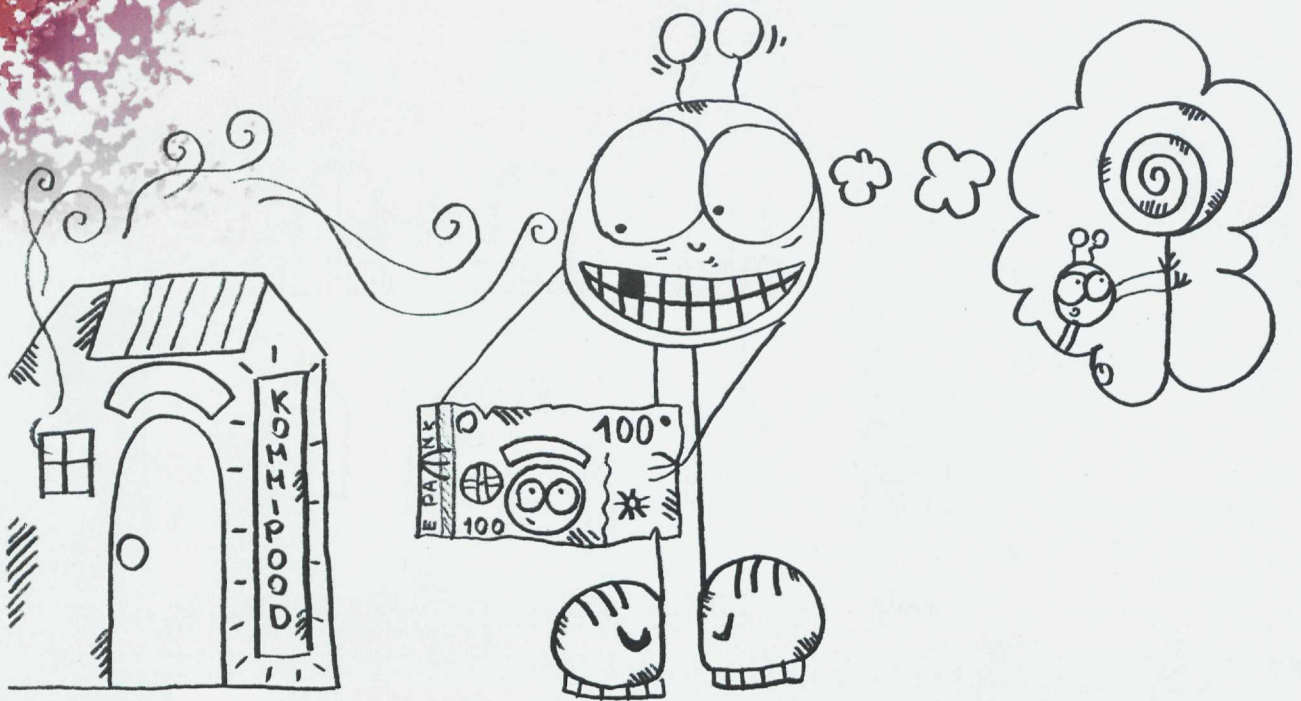
R
A
H
N
U
reet
m
ä
n
g
e
i
-
j
u
u
s
e

soovin oma koerale kõigi mugavustega ja hommikusöögiga tuba.....

RECEPTION

Ili Pätirik Järve

Paetisme

- ☹️ Korvpallimängus on üleplatsimees kohtunik.
- ☹️ Lõbustuspargist lahkudes on mul alati kurb meeleolu.
- ☹️ Suitsumehed ei tee sporti sellepärast, et neil on toss kohe väljas.
- ☹️ Inimene, kes lihtsatest asjadest väga pikalt räägib, ei oska üldse rääkida.
- ☹️ Mida külvad kevadel, seda ei külv sügisel.
- ☹️ Lapsel puudus oma magamisase, kuna ema oli viinud hälli heinamaale.
- ☹️ Kui inimene õpib kogu elu, kes siis töö ära teeb?
- ☹️ Kui raha napib, siis midagi ei klapi.
- ☹️ Ära korda teiste vigu, vaid proovi neid ise teha.
- ☹️ Noorukieas heliseb koolikell, vanas eas kirikukell.
- ☹️ Tüüpmaajades elavad igasugused tüübid.
- ☹️ Kui mõelda, millist koeraelu peab inimene elama, tuleb kassiahastus peale.

Laenatud lauseid

- ☹️ Sünnipäevad on väga kasulikud. Mida rohkem neid on, seda vanemaks elate.
- ☹️ Tegelikult ei ole emad nii õudsed, nagu neid joonistavad esimese klassi lapsed.
- ☹️ Tuletõrjajalt küsiti, mida on kõige raskem kustutada? „Pangalaenu,“ vastas tuletõrjaja.
- ☹️ Tütar kirjutas emale kirja. Nädala pärast sai vastuse: „Tere,

tütreke! Mul on kõik hästi. Saadan sulle 100 krooni, nii nagu palusid. Kuid pea meeles, et 100 kirjutatakse kahe – mitte kolme nulliga.“

- ☹️ Eile vaatasin peigmehega terve öö tähti ja täna sain astronoomias kahe.
- ☹️ Inimese sisemaailm avaneb kõige paremini operatsioonilaual.
- ☹️ Külas on hea, kuid keegi mind külla ei kutsu.
- ☹️ Milliseid imesid maailmas ka ei ole ja üks nendest imedest olen mina.
- ☹️ Isegi siis, kui teed midagi halba, tee seda hästi.
- ☹️ Õppida, õppida, õppida, sest nahunii te endale töökohta ei leia.
- ☹️ Kui keegi sind ei mõista, ei tähenda see veel, et sa kunstnik oled.
- ☹️ Selleks, et lastest kasvaksid inimesed, peavad nad lugema loomadest.
- ☹️ Kui kõik lollpead kannaksid valgeid mütsi, näeksid nad välja nagu lambakari.
- ☹️ Kui päike ei paista, ei tähenda see veel, et teda olemas ei oleks.
- ☹️ Tavaliselt naerab viimasena see, kellel puudub esihammas.
- ☹️ Haiglaravi on küll kallis, aga kus mujal veel teile söök voodisse toodaks?
- ☹️ Igas halvas võib midagi head leida. Kui teie auto ärandati, vabanes seega üks koht parkimisplatsil.
- ☹️ Külaline peab käituma nii, et pererahvas tunneks ennast nagu omas kodus.
- ☹️ Kui teie üle pidevalt naerdakse, tähendab see seda, et te valmistate inimestele rõõmu.
- ☹️ Noormees kutsus mind kasiinosse selleks, et lollidel pidi vedama.

Üks pika patsiga muinasjutt

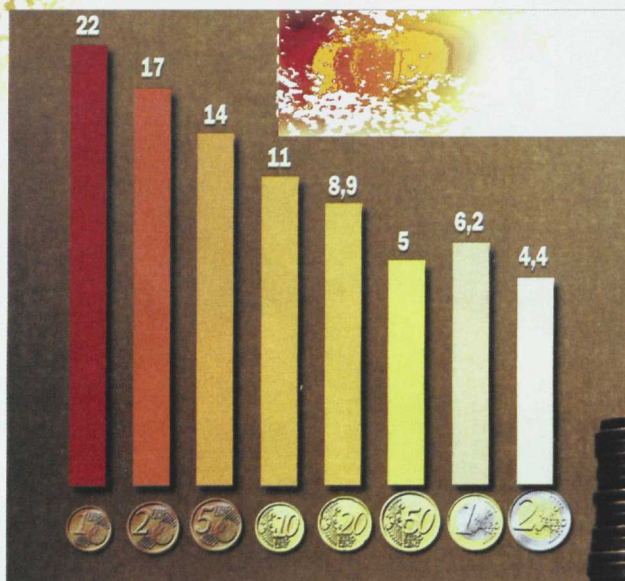

Enamjagu inimestest teab vendade Grimmi muinaslugu pika kuldses patsiga tüdrukust, kel nimeks

Rapuntsel ja kes oli sunnitud elama kõrges tornis, unistades päevast, mil pääseks laia maailma avastama. Nüüd on Disney stuudios valminud sellest muinasjutust uues kuues lahe joonisfilm täis lustilisi tegelaskujusid, lennukaid seiklusi ja imekaunist muusikat. Nimitetelase Rapuntsli eestikeelseks hääleks on ka ise pisikest printsessi meenutav **Nele-Liis Vaiksoo**, kes sai selle filmi juures näidata ka oma lauluannet. Kuri nõid, keda vaene tüdruk on kõik need aastad oma emaks pidanud, sai eestikeelse hääle **Silvi Vraidilt**, ning meeldiv röövel Flynn Ratsur, kogu kuningriigi tagaotsituim mees, kõneleb samuti eesti keeles – tema jaoks seisis pikki tunde mikrofoni juures **Sergo Vares**. Mainimata on peategelaste hulgast veel kaks väga olulist tüüpi, kes kumbki filmis midagi ei kõnele, laulmisest rääkimata. Need on taltsas kameeleon Pascal, Rapuntsli ainus seltsiline kõrges tornis, ning sõjakas ratsu nimega Maximus, kes lööb kaasa kõigis seiklustes ja sekeldustes. Mida kõike selles loos, mida saab näha ka 3D-ekraanidel, veel juhtub, ei hakka siinkohal ümber jutustama, jäägu midagi ikka ka kinosaalis avastamiseks. Järgmise korrani!

Kinokuju

Ühesendine maksab iseendast kolm korda rohkem?

Euroraha tulekuga tuleb meil harjuda uute müntidega. Kui Eesti müntidest oli kõige pisem viiesendine, siis euro müntidest on kõige enam käibel ühesendilisi. Nii kummaline kui see ka ei näi, aga asjatundjate väitel läheb selle kõige pisema metallraha valmistamine maksma rohkem – tervelt 3 euro senti! Eks vist sellepärast vaatabki tilluke ühesendiline meile nii uhkelt punetava näoga otsa!

Metallrahade eluiga on paberist rahatähtede omast pikem. Paberraha valmistamine (trükkimine, metallribaga varustamine jms) on aga müntide vermisest hulga odavam, nii et 500-eurose rahatähe omahinnaks väidetakse olevat... 5 euro senti! Ei saa unustada ka seda, et paberrahad on täpselt samad üle kogu Euroopa Liidu, münte aga vermitakse iga riigi jaoks eraldi.

Kas on selliseid riike, kus raha pole kasutusel?

Ei, tänapäeval ei saa kusagil hakkama klaashelmeid või teokarpe maksevahendina kasutades. Amazonase ümbruses olevat küll hõime, kes tulevad toime ilma rahata, kuna neil polevat vajadust teiste rahvastega kaupa teha. Kuid raha kui käibevahendi olemasolust muus maailmas ollakse sealgi teadlikud ja küllap läheb ka neil hõimudel tulevikus vaja oskust rahaga arveldada.

Kas kusagil saab veel toitu ja rõivaid osta kulla eest?

Kuld oli kunagi tõepoolest kõige kindlam maksevahend. 19. sajandist alates oli igasugune rahvuslik valuuta seotud kulla hinnaga ja riiklike kullavarudega, kuid see süsteem kaotas usaldusväärsuse juba I maailmasõja ajal, kui suurte väljaminekute katteks trükiti raha rohkem, kui sellel oli kullakatet. Tänapäeval poodides kuld müntide ega kullakangide eest midagi osta ei saa – kulla saab rahaks vahetada vaid kokkuostupunktides.

Sellegipoolest leidub veel haruldasi paiku, kus väärismetall on käibel – näiteks Araabia Ühendemiraatides, kus mõningate teenuste eest saab maksta kullas ja kus on ka vastavad kullakangiautomaadid olemas. Pildil on ühe Abu Dhabi hotelli kullaautomaat.

Kas keegi teab, kui palju eurosid on käibel?

Jah, igal aastal teeb Euroopa Keskpank (BCE) uuringuid selle kohta, kui palju raha on Euroopas ringlemas – nii müntide kui ka paberrahana. Ja see hulk on üpriski aukartust äratav: näiteks 2010. aasta augustikuus oli ühesendilisi münte (neid, mis tegelikult kolm korda kallimad) Euroopas 22 miljardit...

Diners Club oli kunagi tõepoolest lõunastajate klubi

Praegu on igal pangal oma krediitkaardid olemas ja harva mõeldakse sellele, et sõna „krediit“ tuleb ladinakeelsest sõnast „credo“ – uskuma, usaldama. Krediitkaartide „esivanema“ mõtles 1949. aastal välja ameeriklane Frank McNamara, kes valmistas 200 plastikut kaarti, mida sai Diners Clubi garantiikaartidena kasutada teatud restoranides. Paar aastat hiljem hakkas Franklin National Bank New Yorkis välja andma esimesi pangakrediitkaarte ja American Expressi krediitkaardid ilmusid veelgi hiljem – alles aastal 1958.

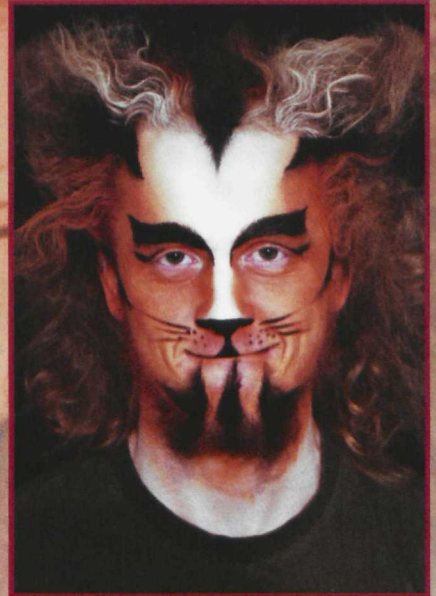
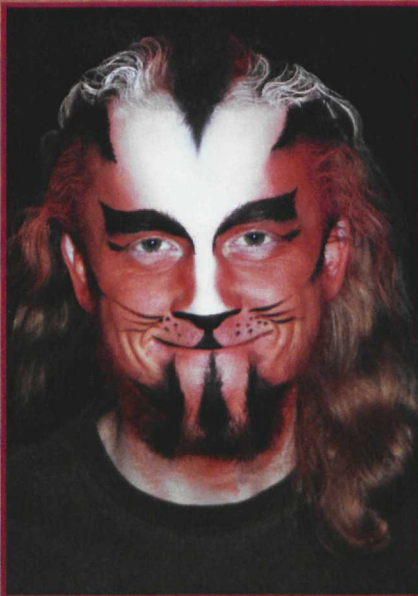
Näomaalingud

Võta kergelt niiske švamm ja oranž värv. Švamm peab olema piisavalt niiske, et saaksid näo tõmbavate liigutustega üle värvida, ent mitte liiga märg. Kui švamm määrjaks teha, jääb värv hästi kattev, aga seekord proovime saada kumavat tulemust.

Võta švamm ja valge värv ning tee tupsutavate liigutustega selline kujutis nagu pildil.

Võta must värv ja švamm ning tee kassile triibud ja kulmud. Tiipude „karvaselks“ tegemiseks võid neile pintsliga väikesi jutte peale tõmmata.

Nüüd tee musta värvi ja pintsliga kassile vurrud ning täpikesed.

Viimane lihv – aja kassi karv kohevile. Seda aitavad saavutada kamm ja lakk. Kurnjäu!

Kurnjäu!

Kui oled kursis hiina kalendriga, siis tead kindlasti, et tulemas on Valge Kassi ehk Valge Jänese aasta. Kuigi uus looma-aasta algab alles 3. veebruaril, võid julgelt juba praegu kassi maalimise selgeks õppida, et siis aastat nurrudes vastu võtta. Minu tehtud kass ei ole valge, aga sellest pole hullu. Kassid ongi kirjud loomad, igaüks omamoodi. Ka sina võid oma kassi jaoks valida mingi muu värvi.

Iris Müntel

Valikut minu tehtud töödest saab näha aadressil www.irisgrimm.net

Vello Salumets

Paul Anka

“Hea laul jääb heaks lauluks, olenemata interpreteeringust”.

Paul Anka

2005. aastal jäädvustati Ottawa Kuulsuste alleele

tähekujuline märk. “Ma ei tea, kas see tähendab vanaks jäämist või pean hakkama mõtlema juba surmale?” Selle muigama paneva lause on öelnud laulja, kunagine teismeliste iidol, tänaseks juba viis aastakümnet maailma show-bisnise tipus püsinud **Paul Anka**. Kui tema aktivasse lisada veel **125 LP-albumit, 45-miljoniline** plaadimüük, nii enda kui teiste tarbeks kirjutatud üle **300 laulu ja üle 900 salvestise viies erinevas keeles**, siis on selge, et tegu on superstaariga, kelle kohta ütlevad kõik roki- raamatud: “*One of the biggest!*”

Paul Anka on sündinud 1941. aastal Kanadas, Ottawas, Liibanonist pärit immigrantidest restorani- omanike peres. Ta oli juba kümneaastasena osalenud mitmel amatöörlauljate võistlusel. Kui poiss oli 13, pakkus USA-s elav onu talle suvevaheajaks tööd Los Angelesis. Seal komponeeris noor muusik oma esimese laulu “Blau Wildebeeste Fontaine”. Kui lugu noodi- paberil, tormas Paul kohaliku plaadifirmasse ja lõi ritas juba kahe nädala pärast oma esikteost stuudiomakkide ees. Plaadimüük aga osutus kahjuks nigelaks ja suve lõpus naasis Paul Anka Kanadasse.

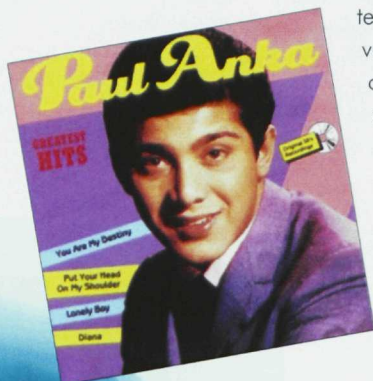
Mõni aeg hiljem võitis ta koolis preemiareisi New Yorki. Tal oli kaasas kassetile salvestatuna neli oma- loomungulist pala. Üks neist kandis pealkirja “Diana”, mille ajendiks oli olnud armastusavaldus ta õe ja venna lapsehoidjale, Paulist 3 aastat vanemale naabripriilile, Diana Ayoubile. 15aastane noormees käis oma

õilsatest tunnetest neiu- le teatamas, kuid pärast äraüt- levat vastust otsustas ta panna oma traumaatilise kogemuse sõnadesse ja helidesse.

New Yorgis astus Paul Anka, demokassett taskus, sisse esimese tee- le juhtunud plaadifirma uksest. Momendil kohal viibinud ABC-Paramounti

“ Ma ei esine raha pärast, ma lihtsalt ei oska elada ilma töötä. See on asi, mis mul veres. ”

produtsent sattus nooruki laule kuulates nii vaimustusse, et palus telefonitsi Pauli vanemaid otsekohe sõita New Yorki plaadistuslepingut allkirjastama – poisil vanus seda veel ei võimaldanud..

Paul Anka **esiksingel "Diana"** oli menukas algusest peale. 1957 tõusis see nädalaks Billboardi tippu, kuid sai veelgi tõmmilisema vastuvõtu osaliseks Euroopas. "Diana" ilutses Briti tabeli magsaimal kohal koguni 9 nädalat. Seesuguseid menuplaate võib läbi aegade ühe käe sõrmedel kokku lugeda. "Diana" kuulub kaubanduslikus mõttes samasse kategooriasse, kus asub ka rock'i superhitt "Rock Around The Clock".

Kuigi mitmed rock'i-ajaloolased on öelnud, et "Diana" plaadimüügi koguarvu on sama raske kindlaks määrata kui glam rock'i esindaja Gary Glitteri vanust, pakub Joseph Murrel's raamat "Million Selling Records" selleks 20 miljonit. Samas raamatus on ka väide, et läbi aegade on 22 riigis tehtud "Dianast" 320 kaverit. Ilmselt tänaseks on need arvud veelgi suuremad.

"Diana" ei jäänud Paul Anka ainsaks pärliks. Hitiketti lisandusid robinale veel sellised laulud kui "I Love You Baby", "You Are My Destiny", "Lonely Boy", "Put Your Hand On My Shoulder", "Puppy Love" ja "My Home Town".

1960ndate algul hakkas Paul Anka sära veidi tuhmuma. Suurte hittide aeg oli tema jaoks möödas. Üheks põhjuseks võis olla musimagusate nägude ja lakutud imagoga teenidol'ite hiilgeaja lõpp. Seda muret tekitavat olukorda mõistis ka 1963. aastal Paul Ankaga miljoni dollari peale lepingu sõlminud RCA Victor, kelle püüd müüa Anka vanade hittide töötlust jäi edutuks. Kuid veelgi suuremaks põhjuseks oli Beatlesi-nimeline ansambel. Ühtäkki hakkasid kõik lauljad moodustama bände, kasvatama pikki juukseid ja laulma briti aksenidiga. Seda on tunnistanud ka Paul Anka: "Nägin biitleid esmakordselt 1964 Pariisi Olympia teatri laval. Ostin ja kuulasin ka nende plaate, kuid poleks iial uskunud, et need kutid hakkavad tabeleid vallutama. Aga nad tulid ja pühkisid meid kõiki minema."

Kui RCA Victoril polnud Paul Ankaga erilist õnne, siis selle üle ei saanud kurta 70ndate algul Paul Ankaga lepingu sõlminud United Artists. Ehk tuli ka neile üllatusena, et nende stuudios valmis uus esikohahitt "You're Having My Baby". See tõusis 1974 nii Billboardi kui paljude Euroopa riikide edetabelite tippu ja Paul Anka võis pärast 15 aastat riputada oma seinale uue kuldplaadi.

Kuid Anka ei istunud neil aegadel peidus, nagu võiks oletada tabeliseisudest, vaid noppis õisi oma **heliloominguga**, mida esitasid teised artistid. Esimeseks pääsukeseks oli olnud juba 1959 Buddy Hollyle kirjutatud "It Doesn't Matter Anymore", mis jõudis Briti tabeli tippu. Tom Jones aga viis 1971 Billboardi 2. kohale "She's A Lady". Aasta hiljem ilutses samal kohal Donny Osmondi lõõritatud "Puppy Love".

Selleks "**kõige kõigeks**" on aga siiani jäänud Frank Sintrale kirjutatud "**My Way**", mis tegelikult polegi päris Paul Anka lugu. Nimelt kuulis ta 1968. aastal Pariisis olles raadiost Claude Francois' esituses laulu "Comme d'habitude". Veidi hiljem luuletas Anka oma New Yorgi korteris ühe ööga laulule täiesti uue ingliskeelse teksti, ostis prantslastelt ära autoriõigused ja pakkus lugu oma heale tuttavale Frank Sintrale. Too oli laulust sedavõrd vaimustuses, et tormas stuudiosse seda

salvestama. "Kui mulle mängiti läbi telefonitoru ette salvestuse tulemus, hakkasin nutma. See oli pöördepunkt mu karjääris," on Anka hiljem kommenteerinud.

1969 jõudis "My Way" paljude riikide edetabelite etteotsa. Inglismaal ilutses see

edetabelis 122 nädalat! "My Way'st" on tehtud üle 200 erineva kaveri, millest edukamad on olnud Elvis Presley, Tom Jonesi, Nina Hageni ja Robbie Williamsi variandid.

Suuri numbreid sisaldab ka Paul Anka enda karjäär – tegu on arvudega, mis on paljudele muusikutele jäänud vaid unistuseks. Samas peab ühinema raamatu "500 Number One Hits" toimetaja imestustega: "Lisaks kõigele on Paul Anka juba 1963. aastast õnnelikus abielus kauni ja rikka Liibanonist pärit modelli Marie Anne Alison de Zoghebiga. Seepärast on eriti hämmastav, et see superstaar üritab teenida veel lisaraha, reklaamides Jaapani viskit!"

Paljude poolt jumaldatud Paul Anka jätkab siiani oma hiilgavat karjääri. Oma elukreedo on ta kokku võtnud sõnadega: "Ma ei esine raha pärast, ma lihtsalt ei oska elada ilma tööta. See on asi, mis mul veres. Kui algul tuldi mind kuulama mingi hiti pärast, siis nüüd publik teab, et tullakse vaatama etendust, mida mitte keegi teine ei paku."

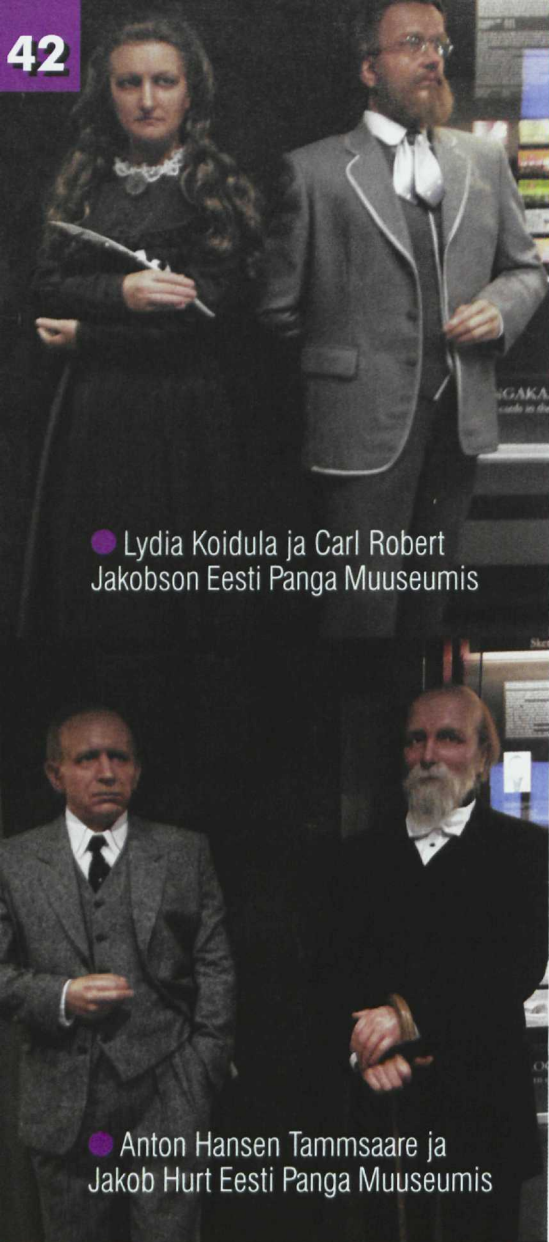
NB! Paul Anka lauludega void tutvust teha ka internet kaudu aadressidel:

<http://www.youtube.com/watch?v=fuTbB-d12A0>

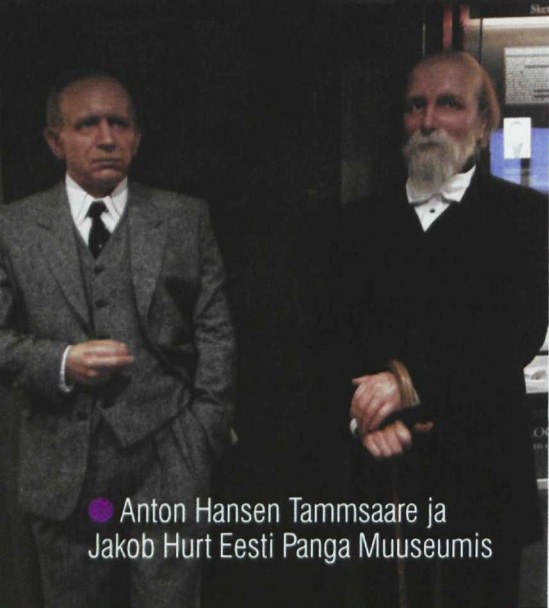
<http://www.youtube.com/watch?v=SmbMuauXcdY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=WIWHxEIU1VE&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=0meTY7YiqWk&feature=related>

● Lydia Koidula ja Carl Robert Jakobson Eesti Panga Muuseumis

● Anton Hansen Tammsaare ja Jakob Hurt Eesti Panga Muuseumis

● Kullakangid

● 100kroonine

● 25margane

Eesti margast Eesti kroonini, Eesti kroonist euron

Nüüdsest on Eestis kasutusel uus rahaühik – euro. See on sinu, Hea Lapse lugeja jaoks esimene rahareform. Kuid nii mõnedki meist mäletavad taasiseseisvunud Eesti Vabariigi esimest rahareformi, mis toimus **1992. aastal**. Võid ette kujutada seda elevust, kui 50 aastat ette käibel olnud Lenini portreega rublade asemele tulid ilusad värvilised Eesti kroonid meie kultuuritegelaste portreedega, vasakul ülaseravas kiri „Eesti Pank“. Kuid Eesti Vabariigis on alates 1918. aastast olnud mitmeid rahareforme. Sellest kõigest annab ülevaate Tallinnas asuv Eesti Panga Muuseum.

1918. aastal kuulutati välja Eesti Vabariik ja noorel riigil polnud oma raha. Käibel olid sel ajal Saksa okupatsiooni ja riigimargad, Vene tsaarirublad ja Soome margad. Oma riik ja võõras raha – selline olukord ei saanud kaua kesta, ja nii **kuulutati 1918. aastal välja Eesti marga kujunduskonkurss**. Eesti marga eeskujuks oli siis Saksa mark. Rahatähe kujunduse rõhuasetus oli rahvuslik ja tekstis pidi olema Eesti mark. Kuigi konkursi võitsid tunnustatud kunstnikud nagu Kristjan Raud, Nikolai Triik ja Peet Aren, ei võetud nende kavandeid kasutusele, sest kunstnikud lihtsalt ei kiirustanud oma ideid ellu viima. Nõnda said esimeste Eesti markade autoriteks hoopis vähemtuntud kunstnikud nagu **Theodor Ussisoo, Aleksander Grinjev, Eduard Poland**. Kuna riigipanga loomine võttis aastajagu aega, aga riigikassa juba toimus, siis kirjutati rahatähele „Eesti Vabariigi kassatäht“ ja Eesti margad trükiti Helsingis. Kaheksa aasta pärast toimus noores riigis uus rahareform, sest 20ndate aastate alguses vähenesid marga väärtus ning riigi kullavarud ja nii oli vaja siduda Eesti raha Inglise naelaga. Eesti krooni eeskujuks sai Rootsi kroon. **1926. aastal kuulutati välja uus Eesti krooni**

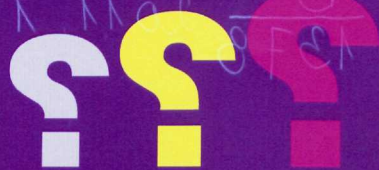
kujunduskonkurss, mille võitis graafik Günther Reindorff, kes kujundas ka sendid. Just sellised nägid välja meie vanavanaemade lapsepõlverahad, mis olid käibel kuni 1940. aastani. Siis tuli Nõukogude okupatsioon, Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik ja Vene rublad ja kopikad, mida mäletab loo autor oma lapsepõlvest. Eriti kopikaid, sest nende eest sai jäätist, kommi ja limonaadi.

1989. aastal kuulutas Eesti NSV Ministrite Nõukogu välja Eesti rahasedelite ja müntide konkursi. Eesti taasiseseisvumiseni oli jäänud kaks aastat. Konkursi võitsid kolm kunstnikku, kasutusele võeti neist kahe kavandid. **Vladimir Taiger** kujundas 5-, 10-, 25-, 100-, 50- ja 500kroonise ning **Urmas Ploomipuu** kujundas 1- ja 2kroonise. Ka sendid kujundati uued, eeskujuks võeti 1936. aasta kolme lövi riigivapiga mündid. Nagu sa väga hästi mäletad, oli Eesti krooni igal rahatähel oma nägu ja värv. Kindlasti oli sul nende seas kujunduse poolest oma lemmik. Mulle näiteks meeldis 25kroonine Anton Hansen Tammsaare ja tema Põhja taluga tagaküljel, ning 100kroonine Lydia Koidula ja Eesti põhjarannikuga. Kõik Eesti kroonidel kujutatud tegelased ootavad sind täies elusuurus vahakujudena Eesti Panga muuseumis. Mine ja mõistata, kes on kes. Võiksid uurima minna, millised rahatähed ja arvutusmasinad olid kunagi kasutusel ning kuidas näevad välja kullakangid ja kullakaal.

Juhul, kui sul on rahakotis veel Eesti kroone ja sente, siis võiksid need alles hoida – näiteks panna fotoalbumisse. Kunagi näitad oma lapsele oma lapsepõlve raha. Tal on seda kindlasti põnev uurida!

Kristina Kruse

Artikli autor kasutas Eesti Panga muuseumi materjale, autor Ivar Leimus ja Eesti Pank

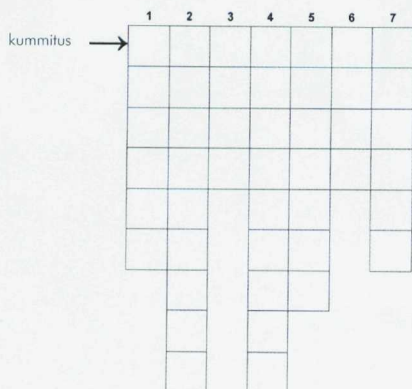

Meie lugejate loodud ristsõnad

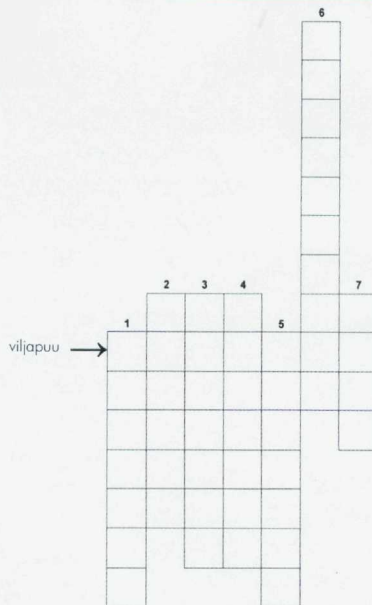

Indrek Niinemets Väike-Maarja Gümnaasiumist

Margit Basmanova Väike-Maarja Gümnaasiumist

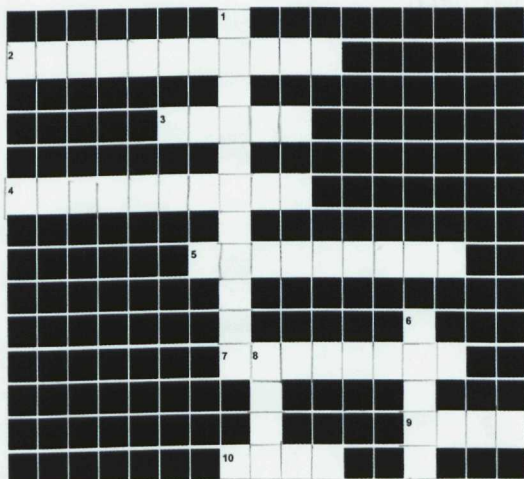

1. Madala kõlaga torukujuline puhkpill.
2. Veega täidetud klaasanum, kus kasvatatakse kalu.
3. Noodikirja märk helikõrguse ja vältuse tähistamiseks; teatava kõrgusega heli.
4. Taevapikksilm väga kaugel asetsevate esemete, peamiselt taevakehade, vaatlemiseks.
5. Jaapani paberivoltimiskunst.
6. Pisut ninahääle kõlaga puupuhkpill.
7. Eluruumide ja hoonete esemed.

1. Pedagoog ehk ...
2. Loogikal põhinev Jaapanist pärit numbrimäng
3. Täpsuslaskur
4. Ereda, kireva sulestikuga troopikalind, kellest mitmed liigid õpivad kergesti inimese kõnet matkima.
5. Suure noka ja veniva kurgupaunaga lõunamaine veelind.
6. Keskkool; üldhariduskooli viimane kooliaste (10. - 12. klass)
7. Euroopa Liidu rahaühik

Kas tead?

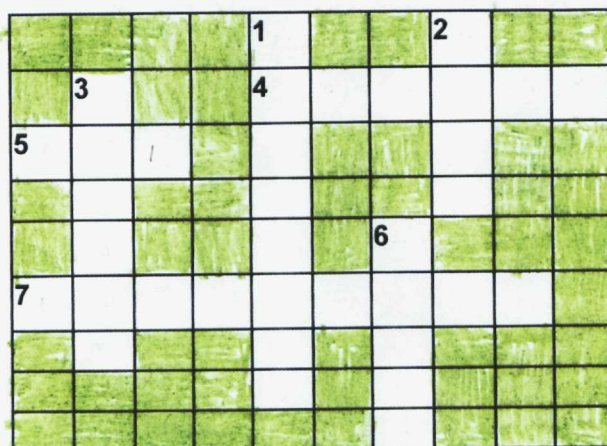
PAREMALE::

ALLA:

2	Kus elavad keiserpingviinid?	1	Soome lipu värvid?
3	Kumb riik on suurem kas hiina või Austraalia?	6	Mis riik asub Latist lõunapool?
4	Mis leht on Kanada lipul?	8	Mitu ookeani on?
5	Poola naaberriik?		
7	Mis jaotab gloobuse põhja- ja lõunapoolkeraks?		
9	Eesti naaberriik?		
10	Norra pealinn?		

RISTSÕNA

Paremale

Alla

4	Lõikuskuu	1	Lill
5	Kõige lühem kuu	2	Kana...
7	25.november	3	Ahvide lemmik toit
		6	Pikkade kõrvadega loom

Mängides nutikaks!

Pikka talvevaheaega ei tasu niisama pikutades mööda saata!
Kui oled suusarajalt või liuväljalt tuppa tulnud,
siis on paras aeg mängida vanu häid ja uusi veel paremaid lauamänge!

Junior Trivia ehk Junior eesti mälumäng on põnev ja õpetlik seltskonnamäng, mis pakub põnevuse kõrval uusi teadmisi ja võistluspinget. Mängid väheke – ja juba on tuhat uut teadmist juures!

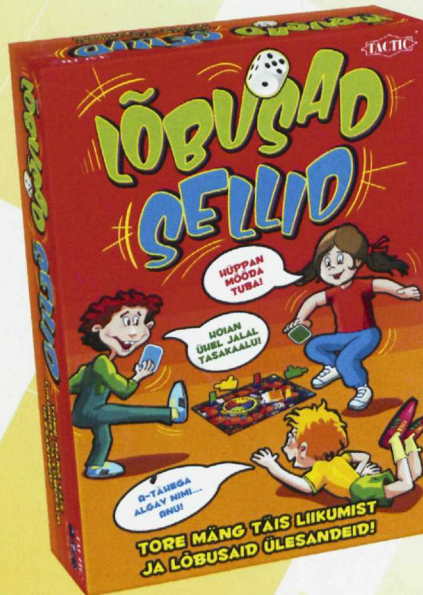
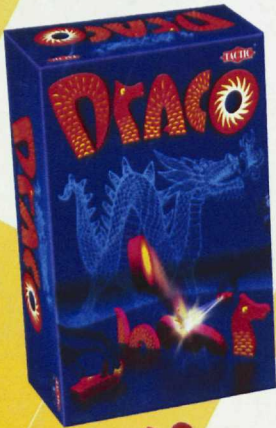
Junior Alias ehk Junior sõnaseletusmäng lihvib mängusõprade sõnastusosavust. Aliase asjatundjate jaoks on koolitunnis ka kõige rangemale õpetajale vastamine lapsemäng!

Lõbusad sellid – no selles võid olla kindel, et selle nime taga ei saa peituda igav mäng, mis võtab kulmu kortsu. Oh ei – siin tuleb ette nii mollu kui ka madinat ja naerukohti!

Draco on ühtaegu lauamäng kui ka

vahva võistlus, millest võtavad lisaks inimestele osa ka draakonid. Aga peljata neid ei maksa – kui sa just päris lohe pole, siis aitab su mängudraakon sul võitjaks tulla! Kõigi nende mõnusate mängude maaletooja on **AS Rekato**, kelle internetipoodi võid alati oma arvuti kaudu sisse astuda, kui jätab meelde aadressi: www.rekato.ee Mängude väljamõtlemine on kindlasti mõnus töö nagu igasugune leiutamine. Aga missuguseid mänge, masinaid või vidinaid meeldiks sulle leiutada?

Pane oma leiutisemõtted paberile või arvutisse ja saada toimetusse enne 5. veebruari 2011! **Parimatele leiutajatele auhinnaks uued lauamängud AS Rekato!**

REKATO